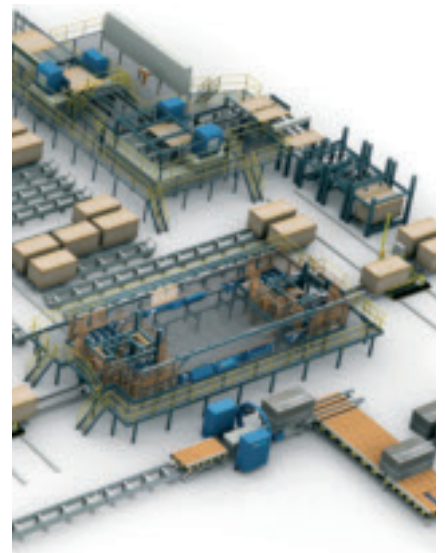
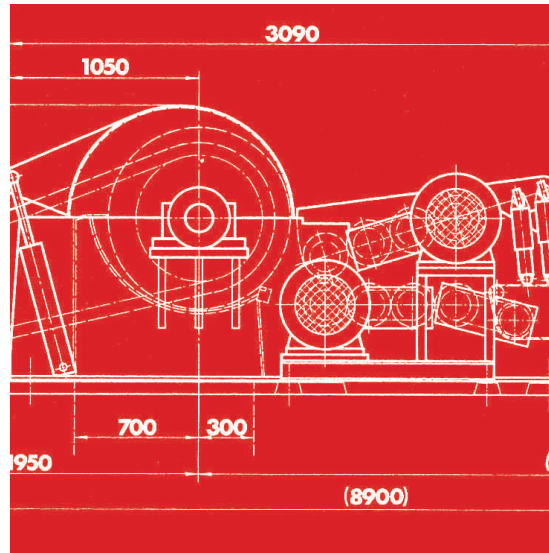

**Muutoksen
ja sopeutumisen
vuosi**

Raute 2009

Sopeutumista seuraa kasvu.

Visio

Rauten visio on olla maailmanlaajuisesti alansa johtava teknologian ja palvelujen toimittaja.

Missio

Raute tuo lisäarvoa asiakkaidensa liiketoimintaan toimittamalla huipputeknologiaa ja palveluita kannattavan ja ympäristömyötäisen puutuotteiden tuotannon mahdollistamiseksi.

Arvot

- Asiakas
- Luottamus ihmisiin
- Jatkuva kehittyminen
- Ympäristö

LIIKETOIMINNAN KATSAUS

4-21

Liiketoiminnan katsaus

Raute lyhyesti	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Liiketoimintaympäristö	8
Strategia	10
Liiketoimintakatsaus	12
Tuotekehitys	16
Henkilöstö	18
Ympäristö	20

Taloudellinen katsaus

Vuosi 2009 lyhyesti	22
---------------------	----

Hallinnointi

Hallinnointi	26
Riskit ja riskienhallinta	30
Hallitus	32
Johtoryhmä	34
Tietoa osakkeenomistajille	36
Pörssitiedotteet ja -ilmoitukset	38

Yhteystiedot	39
--------------	----

TALOUDELLINEN KATSAUS

22-25

HALLINNOINTI

26-38

Rauten konsernitilinpäätös on julkaistu erillisenä sähköisenä julkaisuna Rauten Internet-sivuilla osoitteessa www.raute.fi. Sen voi tilata sähköisenä tai tulostettuna versiona osoitteesta ir@raute.com tai puhelimitse (03) 829 11.

Raute, tuotteet ja palvelut

HUIPPUTEKNOLOGIAA JA MONIPUOLISIA PALVELUJA ASIAKKAAN INVESTOINNIN ELINKAAREN ERI VAIHEISIIN.

Raute on maailmanlaajuisesti toimiva teknologiayritys ja asiakkaan investoinnin koko elinkaaren aikainen kumppani.

Raute valmistaa kokonaisia tehtaita, tuotantolinjoja sekä yksittäisiä koneita ja laitteita viilu-, vaneri- ja LVL-teollisuuksille (LVL, Laminated Veneer Lumber, viilupalkki). Teknologiatarjonta kattaa asiakkaiden koko tuotantoprosessin raaka-aineen käsittelystä lopputuotteen viimeistelyyn ja pakkaukseen. Lisäksi Rauten kokonaispalvelukonseptiin kuuluvat myös teknologiapalvelut, kuten kunnossapito, varaosapalvelut, konekannan modernisoinnit, konsultointi, koulutus sekä kunnostettujen koneiden myynti.

Konsernilla on tuotantoa Suomessa, Kanadassa ja Kiinassa. Myyntiverkosto on maailmanlaajuinen.

Vuonna 2009 Rauten liikevaihto oli 36,6 miljoonaa euroa. Yrityksen palveluksessa työskenteli 524 henkilöä kahdeksassa maassa.

Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1994 lähtien.

MONIPUOLISIA TUOTTEITA JA PALVELUITA

Raute tarjoaa monipuolisesti teknologiaa ja palveluita viilu-, vaneri- ja

LVL-teollisuuksille investoinnin elinkaaren eri vaiheisiin. Jatkuvan tutkimus- ja tuotekehitystyön lähtökohdina ovat asiakkaiden tarpeet.

Rauten laaja tuote- ja palvelutarjonta kattaa asiakkaan koko tuotantoprosessin suunnitteluvaiheesta sopimukseen pohjautuvaan kunnossapitoon ja modernisointeihin. Tiivis ja pitkäaikainen asiakasyhteistyö mahdollistaa asiakkaan prosessien ja lopputuotteiden pitkäjänteisen kehittämisen. Rauten osaaminen ja vankka kokemus alalta sekä läheinen yhteistyö asiakkaiden kanssa ovat kehitystyön perusta.

Projektitoimitukset

Raute pystyy toimittamaan tehdaslaajuisia, pitkälle automatisoituja projekteja viilu-, vaneri- ja LVL-teollisuuksille. Tämä tuo kilpailuetua muihin alan toimijoihin verrattuna. Pitkäaikainen kokemus ja kokonaisuosaaminen ovat merkittäviä etuja myös pienemmissä projekteissa.

Teknologiapalvelut

Teknologiapalvelut voidaan jakaa peruspalveluihin, laitekantaa tai toimintaa parantaviin lisäarvopalveluihin sekä tiiviiseen yhteistyöhön pohjautuviin kumppanuuspalveluihin. Enna-

Projektitoimitukset

- Kokonaiset tehtaat viilu-, vaneri- ja LVL-teollisuuksille (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki)
- Erilliset tuotantolinjat em. tehtaisiin, kuten esimerkiksi sorvaus-, kuivaus-, ladonta- ja puristuslinjat
- Yksittäiset koneet ja laitteet

Teknologiapalvelut

- Kunnossapito
- Varaosapalvelut
- Modernisoinnit
- Konsultointi
- Koulutus
- Kunnostetut koneet

koiva ja suunnitelmallinen kunnossapito sekä modernisoinnit pidentävät merkittävästi investoinnin elinkaarta. Ensijajaisen asiakaskunnan teknologiapalveluille muodostavat asiakkaat, joiden tuotantokoneet ovat Rauten toimittamia.

Rauten asiakkaiden tuotteet: viilu, vaneri ja LVL

RAUTEN ASIAKKAAT valmistavat viilua, vaneria ja LVL:ia (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki). Viilu ja vaneri ovat tuotteina hyvin vanhoja ja niitä on valmistettu jo satoja vuosia. Vaneria valmistetaan joko lehti- tai havupuuviilusta. Jopa kolmasosa maailman vanerista valmistetaan Kiinassa. Seuraavaksi suurimpia alueita ovat Pohjois-Amerikka sekä Kaakkois-Aasia ja Tyynenmeren alue.

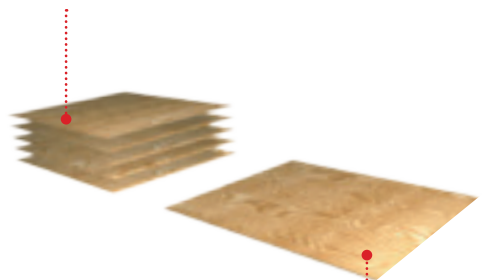
Vanerituotanto kasvaa alueilla, joissa raaka-aineena on käytettävissä nopeasti kasvavaa istutusmetsien puuta. Vanerin tärkein käyttökohde on rakentaminen, jossa vaneria käytetään muun muassa muottina betoni-

valuissa ja monipuolisena sisustusmateriaalina. Rakentamisen ohella vanerin muita tärkeitä käyttökohteita ovat kuljetusvälineet, joissa vaneria käytetään muun muassa perävaunujen sisustuksissa ja kaasutankkerien säiliöissä. Vaneri on taloudellinen, luja ja äänetön vaihtoehto alumiinille tai teräkselle. Se ei myöskään laajene lämpötilan noustessa.

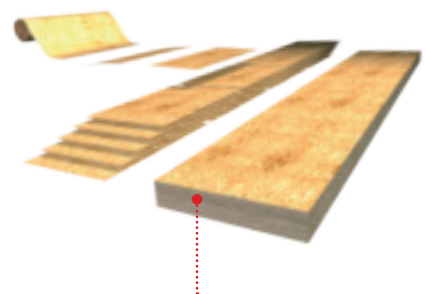
Pohjois-Amerikassa 70-luvulla kehitetty LVL on tuotteena uudempi. Yli 90 prosenttia maailman LVL:sta tuotetaan edelleen Yhdysvalloissa ja Kanadassa. LVL:n raaka-aineena käytetään erilaisia mänty- tai kuusilajikkeita ja sen pääkäyttökohde on rakentamis-

sa, erityisesti kantavissa rakenteissa. Se tarjoaa ympäristöystävällisemmän vaihtoehdon teräksen tai betonin käytölle. Erityisen suosittua LVL:n käyttö on puurakentamisessa juuri Pohjois-Amerikassa.

VIILU on ohut, tasomainen puutuote, joka on leikattu puusta sorvaamalla tai höyläämällä.

VANERI on levymainen puutuote, joka on valmistettu liimaamalla vähintään kolme syysuunnaltaan ristikkäin ladottua viilua yhteen.

LVL (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki) on palkkimainen rakennepuutuote, joka on valmistettu liimaamalla peräkkäin ja päällekkäin ladottuja, syysuunnaltaan samanlaisia viiluja yhteen.

Muutoksen ja sopeutumisen vuosi

VUOTTA 2009 VOI KUVATA PARHAITEN MUUTOKSEN JA SOPEUTUSTOIMENPITEIDEN VUODEKSI.

Vuoden 2008 lopulla kävi ilmeiseksi, että Rauten markkinoiden romahdus on paljon voimakkaampi kuin olimme siihen asti uskoneet. Edellisten vuosien aikana rakenteellisilla muutoksilla saavutettu joustavuus ei ollut riittävä sopeutuaksemme tähän poikkeuksellisen nopeaan, voimakkaaseen ja pitkäkestoiseksi osoittautuneeseen kysynnän alenemiseen.

Jouduimme jatkamaan vuoden 2008 lopussa aloittamiemme sopeutustoimenpiteitä kuluneen vuoden ajan. Näkyvimpiä ja valitettavimpia toimenpiteitä olivat laajat, koko henkilöstöömme koskevat lomautukset. Toitimme kuitenkin samanaikaisesti kehityshankkeita, jotka ovat tulevaisuutemme kannalta tärkeitä.

ALHAINEN TILAUSKANTA

Liikevaihtomme laski vuonna 2009 merkittävästi, 63 prosenttia. Putoamisen syynä oli vähäinen uusien tilausten määrä, 35 miljoonaa euroa. Tilauskantamme kävi vuoden aikana historiamme alhaisimmalla tasolla ollen hetkelisestikin jopa alle 10 miljoonaa euroa. Kertomusvuoden suurin haaste oli riittävän nopea ja tehokas reagointi toiminnan tason äkilliseen laskuun.

Vaikeudet johtuivat asiakkaidemme kaikilla markkina-alueilla kohtaamista vastaavista ongelmista. Puulevytuotteiden kysyntä aleni voimakkaasti. Useiden tehtaiden käyttöasteet olivat jopa alle 50 prosenttia ja keski-

määrinkin arvioni mukaan vain noin 70 prosenttia. Tällaisessa tilanteessa ei luonnollisestikaan ollut tarvetta kapasiteettia lisääville investoinneille. Tuotantokoneiden alhaisista käyttöasteista johtuen varaosien ja kunnossapidon tarve aleni selvästi. Suhdannevaihteluille immuunimmaksi usein miellettyjen teknologiapalveluidenkin kysyntä aleni voimakkaasti.

Asiakkaidemme keskinäinen kilpailu pienentyneillä markkinoilla kiristyi. Tyypillisesti tällaisessa kilpailutilanteessa asiakkaamme toteuttavat olemassa olevaa tuotantokapasiteettia tehostavia hankkeita parantaakseen kilpailuasemaansa omiin kilpailijoihinsa nähden. Rahoitusmarkkinoiden kriisin aiheuttama rahoituksen ehtojen kiristyminen monilla Rautelle tärkeillä markkinoilla kuitenkin rajoitti tällaisten hankkeiden toteuttamista.

VARAUTUMISTA TULEVAISUUTEEN

Vallitsevassa markkinatilanteessa emme ole tyytyneet pelkästään pienentämään kustannuksiamme sopeutuaksemme alenuneeseen kysyntään. Kehitimme Rauten tuotetarjontaa, organisaatiota ja toimintaprosesseja vastaamaan muuttunutta markkinatilannetta.

Kaikki asiakaspalvelutehtävissä olevat rautelaiset toimivat nyt asiakkaittain järjestetyssä organisaatiossa. Muutoksen myötä tarjoamme asiakkaillamme juuri heidän tilanteensa ja tarpeensa tuntevan asiakastiimin pal-

velun. Järjestelyn avulla myös kaikki Rauten tuotteet ja palvelut ovat asiakkaille parhaalla mahdollisella tavalla saatavilla.

Sisäisessä toiminnassamme yhdistimme projektitoimitusten ja teknologiapalveluiden resurssit saman operatiivisen johdon ohjaukseen. Tällä järjestelyllä pystymme varmistamaan alenuneenkin toiminnan tason vallitessa riittävän osaamisen kaikissa toiminnoissa sekä joustavuuden resurssien käytössä.

Pohjois-Amerikan yksikössämme käynnistimme merkittävän kehityshankkeen. Kehitämme toimintaamme vastaamaan paremmin tulevana vuosina ennakoimaamme markkinoiden kehitystä. Pohjois-Amerikassa ei viilupohjaisten puutuotteiden kokonaistuotanto tule merkittävästi kasvamaan. Sen sijaan tuotannon tehok-

”

Jatkoimme sellaisten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä, joiden avulla asiakkaidemme on mahdollista tehostaa tuotantoaan ilman mittavia investointeja.

kuuteen sekä lopputuotteiden laatuun tullaan panostamaan merkittävästi. Hankkeet, joilla asiakkaamme tähän pyrkivät, vaativat Rautelta selvästi aikaisempaa joustavampaa, nopeampaa ja kustannustehokkaampaa palvelukykyä. Jatkoimme myös aktiivisesti sellaisten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä, joilla on nopea takaisinmaksuaika ja joiden avulla asiakkaidemme on mahdollista tehostaa tuotantoaan ilman mittavia investointeja. Näille investointien elinkaarta pidentäville ja tehostaville tuotteille ja palveluille näemme yhä enemmän kysyntää tulevaisuudessa.

MUUTOKSIA PALVELEMAAN TULEVAISUUTTA

Tämänhetkinen lama jättää jälkensä Rauten toimintaympäristöön. Vanerija LVL-tekniikan kysyntä tulee kasvamaan vuoden 2009 tasosta. Talouden painopiste ja Rauten kasvumahdollisuudet siirtyvät kuitenkin uusille alueille. Näillä markkinoilla asiakkaidemme arvostukset ja päätöksenteon kriteerit ovat osin erilaisia kuin perinteisemmällä markkinoillamme. Saatavuttaksemme näillä markkinoilla samanlaisen aseman kuin perinteisillä markkinoillamme, on Rauten pystyttävä muuttumaan nopeasti.

Laman seurauksena meidän on lyhyellä tähtämellä sopeuduttava olemaan pienempi ja ketterämpi yritys kuin mitä viime vuosina olemme olleet. Voimme kasvaa entiselle tasollemme vain vastaamalla myös uuden asiakaskuntamme tarpeisiin. Tähän tarvitsemme niin uusia tuotteita kuin uudenlaista palvelukykyäkin. Perinteisilläkin markkinoillamme kysyntä kohdistuu aikaisempaa enemmän pal-

veluihin ja asiakkaidemme olemassa olevan kapasiteetin kilpailukyvyyn kehittämiseen.

Toteuttamiemme uudistusten jälkeen Raute on entistä valmiimpi vastaamaan molempiin kehityspolkuihin: uuden asiakaskunnan painoarvon kasvamiseen ja perinteisten asiakkaiden kysynnän uudelleensuuntautumiseen.

EI VIELÄ KÄÄNNETTÄ PAREMMAAN

Vuoden 2009 lopussa saimme selvästi enemmän tilauksia kuin aikaisemmin vuoden aikana ja tilauskantamme vahvistui. En kuitenkaan vielä näiden tilausten perusteella tee sitä johtopäätöstä, että heikko markkinatilanne olisi Rauten kohdalla ohi. Monien muiden hankkeiden tavoin nämä hankkeet ovat olleet neuvotteluissa kuukausien, jotkut jopa yli vuoden ajan.

Parantunut tilauskantamme antaa nyt paremmat lähtökohdat vuodelle 2010 kuin miltä muutamia kuukausia sitten vaikutti. Emme kuitenkaan vielä ole normaalissa tilanteessa. Alkanut vuosi tulee edelleen olemaan Rautelle erittäin haasteellinen. Alhaisesta vertailutasosta johtuen kasvumme tulee näyttämään hyvältä, mutta kannattavuutemme ei tule vielä vuoden 2010 aikana nousemaan pitkällä aikavälillä tavoittelemallemme tasolle.

Kiitän asiakkaitamme siitä luottamuksesta, jota olette Rautelle osoittaneet toimiessanne itse erittäin vaikeassa markkinatilanteessa. Parhaat kiitokseni myös kaikille rautelaisille hyvästä työskentelystä vaikeissa olosuhteissa ja ymmärtävästä suhtautumisesta kipeiden sopeuttamistoimenpiteiden toteutuksessa. Kiitän

myös yhteistyökumppaneitamme ja sidosryhmiämme menneestä vuodesta. Rauten liiketoiminnan vaikeudet ovat aiheuttaneet haasteita myös monille teistä. Tästä meillä on vain yksi suunta, yhdessä ylöspäin.

Tapani Kiiski
toimitusjohtaja

Markkina-alueena koko maailma

RAUTEN ASIAKASTEOLLISUUDET VALMISTAVAT PUULEVYTUOTTEITA, JOITA KÄYTETÄÄN PÄÄASIASSA INVESTOINTIHYÖDYKKEISSÄ.

Raute palvelee maailmanlaajuisesti ja kokonaisvaltaisesti viilu-, vaneri- ja LVL-teollisuutta (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki). Asiakasteollisuuksien tärkeimpiä asiakkaita ovat rakennus-, kuljetus- sekä huonekalu- ja pakkausteollisuudet. Rauten asiakkaat ovat riippuvaisia rakentamisen, asumiseen liittyvän kulutuksen, kansainvälisen kaupan ja kuljetusalan suhdanteista.

Tuotantokapasiteetin rakentamista ohjaavia tekijöitä ovat lopputuotteiden kysyntä sekä raaka-aineen saatavuus ja sijainti. Myös ympäristö-

tietoisuuden kasvu, energian hinnan nousu ja kehittyvien maiden vaurastuminen vaikuttavat Rauten kysyntään joko suoraan tai välillisesti asiakasteollisuuksien kautta.

KILPAILUTILANNE

Raute on maailmanlaajuinen markkinajohtaja suurimmalla asiakasteollisuudenalallaan vaneriteollisuudessa 15–20 prosentin markkinaosuudella. Erityisesti LVL-teollisuudessa Rautella on vahva markkina-asema, sillä noin puolet maailman LVL:stä tuotetaan Rauten toimittamilla koneilla.

Rauten kilpailijat ovat pääasiassa paikallisesti tai alueellisesti toimivia, yhteen tai muutamaan prosessiin tai teknologiaan keskittyneitä pieniä tai keskisuuria yrityksiä.

Rauten kilpailuetu on selkeä keskittyminen ainoastaan puutuoteteollisuuden palvelemiseen. Näin yhtiö pystyy tarjoamaan asiakkailleen ainutlaatuisia osaamista prosessien tehostamiseksi ja lisäarvon synnyttämiseksi. Kattava tuote- ja palvelutarjonta sekä pitkäaikainen kokemus auttavat asiakkaita tuottavuuden, kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantamisessa.

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖN TRENDIT

Kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen

- Tehokas raaka-aineen käyttö
- Investoinnit tehokkaampiin tuotantoprosesseihin
- Tuotantolaitosten koon kasvu

Puun yleistyminen rakennusmateriaalina

- Uusiutuvien raaka-aineiden ja materiaalien suosiminen
- Pitemmälle jalostettujen puutuotteiden käyttö, kuten LVL:n käyttö rakentamisessa ja viilupintaisten tuotteiden ja vanerin käyttö sisustamisessa, kasvaa

Ympäristötietoisuuden kasvaminen ja normien tiukentuminen

- Tehokas raaka-aineen käyttö
- Uusiutuvan istutuspuun käyttö raaka-aineena
- Tuotteiden standardisointi ja laatuvaatimukset
- Ympäristöystävälliset prosessit
- Päästöjen pienentäminen
- Ulkoiset paineet normien tiukentamisen myötä tuovat uusia liiketoimintamahdollisuuksia

Energian hinnan nousu

- Energiatehokkaat ratkaisut
- Prosessista syntyvien sivutuotteiden hyödyntäminen
- Öljypohjaisten lisäaineiden, erityisesti liiman ja pinnoitteiden käytön tehostaminen

Kehittyvien maiden vaurastuminen

- Elintason noustessa panostukset rakentamiseen ja asumiseen laajemminkin kasvavat
- Automaation houkuttelevuuden lisääntyminen myös kehittyvillä markkinoilla
- Työturvallisuuden ja ergonomian merkitys lisääntyy

Keskittyminen ainoastaan puutuoteteollisuuden palvelemiseen on selkeä etu Rautelle ja sen asiakkaille.

VUOSI 2009

Yleisestä taloudellisesta taantumasta sekä erityisesti rakentamisen ja kuljetusvälineiteollisuuden vaikeasta tilanteesta johtuen Rauten asiakkaiden tuotteiden kysyntä oli vähäistä kaikkialla tärkeillä markkina-alueilla. Tämä viivästytti vaneri- ja LVL-teollisuuden merkittävimpiä investointipäätöksiä. Asiakkaiden alentuneesta kapasiteetin käyttöasteesta johtuen myös teknologiapalveluiden kysyntä oli vähäistä.

Lama on muuttanut asiakkaiden investointiperusteita. Myös toiminnan painopiste on siirtymässä uusille alueille, joissa arvostukset ja ostamisen perusteet ovat erilaiset. Asiakkaat keskittyvät pienempiin, nopean takaisinmaksuajan investointeihin. Nykyisessä tilanteessa asiakkaat painottavat investointipäätöksissään erityisesti sijoitetun pääoman tuottoa ja pyrkivät kilpailukykyä turvaamiseksi alentamaan tuotantokustannuk-

sia tuotettavaa lopputuotteen määrää kohti. Keskeisessä asemassa ovat raaka-aineen käytön tehostaminen sekä liiman ja energian säästäminen ja tehokas käyttö.

Lue lisää eri markkina-alueiden kehityksestä sivuilta 12–15.

Investoinnin elinkaaren- aikaisella kumppanuudella alan johtavaksi toimijaksi

RAUTE ON MAAILMANLAAJUISESTI TOIMIVA TEKNOLOGIAYRITYS, JONKA YDINOSAAMISTA OVAT VIILUN, VANERIN JA LVL:N (LAMINATED VENEER LUMBER, VIILUPALKKI) VALMISTUSPROSESSIT.

Raute tarjoaa huipputeknologi-
aa ja palveluita kannattavaan
ja ympäristömyötäiseen puu-
tuotteiden valmistukseen.

Rauten tavoitteena on olla maa-
ilmanlaajuisesti alansa johtava tek-
nologian ja palvelujen toimittaja sekä
asiakkaidensa investointien elinkaa-
renaikainen kumppani. Strategiankul-
makiviä ovat kyky palvella asiakkai-
ta maailmanlaajuisesti, laaja tekno-
logiatarjonta ja kokonaispalvelukon-
septi sekä toiminnan pitkäjänteinen
kehittäminen.

Yhtiö on määritellyt kolme kes-
keistä strategista tavoitetta tahtotilan-
sa saavuttamiseksi.

1. Kannattavuuden jatkuva parantaminen

Raute keskittyy ydinosaamiseensa eli
viilun, vanerin ja LVL:n valmistustek-
nologioihin. Kannattavan toiminnan
perustana ovat korkean asiakashyödyn
tarjoavat ja kilpailukykyiset tuotteet
ja palvelut. Lyhyellä aikavälillä suur-
ten yksittäisten projektien ajoituksel-
la voi olla merkittävä vaikutus yrityk-
sen kannattavuuteen.

2. Parempi sopeutuminen suhdannekierron vaihteluihin

Rauten tavoitteena on sopeutua suh-
dannekierron vaihteluihin kehittämäl-
lä kumppanuusverkostoaan, tarjoamal-
la tuotteita ja palveluita asiakkaan
investoinnin elinkaaren kaikkiin vai-
heisiin, tehostamalla omaa toimintaan-
sa ja kehittämällä tuotekantaansa sekä
parantamalla osaamistaan.

3. Hallittu kasvu

Raute pyrkii kasvattamaan liiketoi-
mintaansa tuomalla markkinoille asi-
akkaidensa kilpailukykyä parantavia

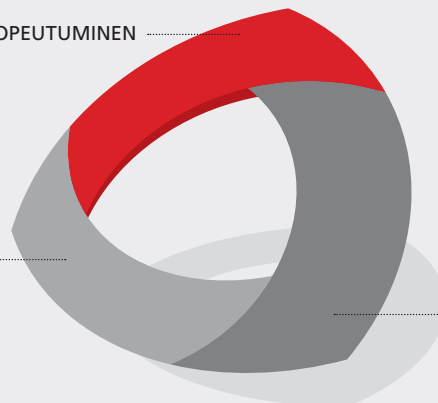
STRATEGISET TAVOITTEET

- Kannattavuuden jatkuva parantaminen
- Sopeutuminen suhdannekiertoihin
- Hallittu kasvu

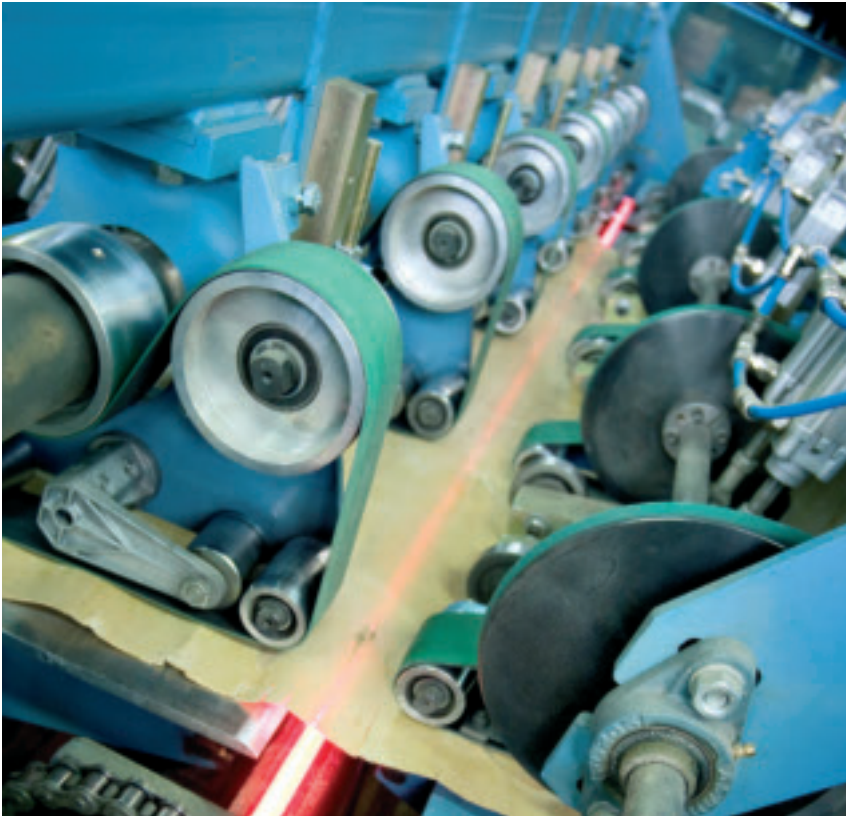
SOPEUTUMINEN

KASVU

KANNATTAVUUS

Strategisten
tavoitteiden
painotus vaihtelee
markkinatilanteesta
riippuen.

”

**Vahvan markkina-
aseman ja tehtyjen
kehityspanostusten
ansiosta Rauten kyky
vastata kasvavaan
kysyntään markkinoiden
elpyessä on hyvä.**

innovaatioita ja kehittämällä teknologia-
palveluiden tarjontaa. Alueellisesti
kasvua haetaan kehittyviltä mark-
kinoilta. Uutta tuotantokapasiteettia
rakennetaan raaka-ainevarojen lähei-
syyteen ja sinne, missä nykyisen tuot-
tantokapasiteetin teknologiataso on
liian matala kannattavan tuotannon
mahdollistamiseksi.

Rauten taloudelliset tavoitteet:

- Parantaa kannattavuutta ja säilyt-
tää hyvä taso kaikissa talous-
suhdannevaiheissa.
- Kasvattaa myyntiä markkinoiden
kasvua nopeammin.
- Säilyttää vakavaraisuus ja taata
sijoittajille kilpailukykyinen tuotto.

RAUTELLA VAHVA KILPAILU- ASEMA TALOUDEN ELPYESSÄ

Rautessa on vuoden 2009 aikana raken-

nettu perustaa tulevaisuuden markkina-
asemalle ja parannettu pitkän aikavälin
kilpailukykyä ja kasvumahdollisuuksia
sekä kannattavuutta. Muutosohjelma
on kantanut nimeä Yksi Raute.

Tuotekehitystä on suunnattu tuot-
teisiin ja palveluihin, joilla on nopea
takaisinmaksuaika ja joiden avulla
Rauten asiakkaat voivat kapasiteetin
kasvattamisen sijasta parantaa lyhy-
elläkin tähtäimellä kilpailukykyään ja
kannattavuuttaan ilman suuria inves-
tointeja.

Myös toimintamalleja on uudis-
tettu. Organisaation asiakaspalvelu-
kykyä on parannettu uuden asiakas-
organisaation avulla ja palvelutar-
jontaa on laajennettu ja syvennetty.
Toimintaa on aktiivisesti sopeutettu
vastaamaan heikentynyttä markkina-
tilannetta kuitenkin toimitus- ja pal-
velukykyä vaarantamatta.

Vahvan markkina-aseman ja teh-
tyjen kehityspanostusten ansiosta
Rauten kyky vastata kasvavaan kysyn-
tään markkinoiden elpyessä on erin-
omainen. Asiakkaat arvostavat oman
toimitus- ja palvelukykyänsä varmis-
tamiseen tähtäävissä strategisissa in-
vestoinneissa kokonaisosaamista ja
vahvaa teknologian kehitystä. Asiak-
kaiden toimittajavalinnoissa Rauten
teknologian tarjoamilla kilpailueduil-
la on suuri merkitys.

Lue lisää Rauten liiketoiminnasta sivuilta
12–15 ja taloudellisesta kehityksestä
sivuilta 22–25.

Talouden taantuma hiljensi markkinat

RAUTEN LIIKEVAIHTO VUONNA 2009 OLI 36,6 MILJOONAA EUROA (98,5 ME). LIIKETOIMINTA MUODOSTUI PUUTUOTETEKNOLOGIASEGMENTTIIN KUULUVISTA PROJEKTITOIMITUKSISTA JA TEKNOLOGIAPALVELUISTA. LIIKEVAIHDOSTA PROJEKTITOIMITUSTEN OSUUS OLI 60 PROSENTTIA JA TEKNOLOGIAPALVELUIDEN 40 PROSENTTIA.

Projektitoimitukset ovat Rauten liiketoiminnan kivijalka. Toimitukset kattavat kokonaiset tehtaot, tuotantolinjat sekä yksittäiset koneet ja laitteet. Teknologiapalveluihin kuuluvat kunnossapito, varaosalpalvelut, modernisoinnit, konsultointi, koulutus sekä kunnostettujen koneiden myynti. Projektitoimitukset luovat pohjaa teknologiapalveluiden myynnille ja teknologiapalvelut vastaavasti projektitoimitusten myynnille, ja sitä kautta pitkäaikaisten kumppanuuksien rakentamiselle asiakkaiden kanssa.

Raute toimii maailmanlaajuisesti huomioiden asiakkaiden paikalliset tarpeet. Rauten vahvuuksia ovat

asiakkaan liiketoiminnan ja puulevyjen tuotantoprosessin kokonaisuusajaminen. Asiakkaat arvostavat Rauten voimakkaita panostuksia tuotekehitykseen.

Vuosi 2009 oli haasteellinen kaikilla markkina-alueilla. Investointihyödykkeissä käytettävien puulevytuotteiden valmistajina Rauten asiakkaat ovat voimakkaasti riippuvaisia rakentamisen, asumiseen liittyvän kulutuksen, kansainvälisen kaupan ja kuljetusalan suhdanteista. Yleisestä taloudellisesta taantumasta sekä erityisesti rakentamisen ja kuljetusvälineiteollisuuden vaikeasta tilanteesta johtuen Rauten asiakkaiden

tuotteiden kysyntä oli alhaisella tasolla kaikilla tärkeillä markkina-alueilla.

Asiakkaiden halukkuus investointeihin oli vähäistä. Myös teknologiapalveluiden kysyntä oli heikkoa johtuen asiakastehtaiden matalista kapasiteetin käyttöasteista. Huollon ja varaosien tarve alenivat samassa suhteessa. Monella asiakkaalla on tarve investoida tuotantokapasiteetin tehostamiseen, mutta pienempienkin investointien takaisinmaksuaika on matalista kapasiteetin käyttöasteista johtuen pitkä. Lisäksi rahoituksen saatavuus, vakuusvaatimukset, hinta ja muut ehdot ovat vaikeuttaneet investointien toteuttamista.

Yleisen taloustilanteen paraneminen tulee vaikuttamaan Rauten tuotteiden kysyntään vasta viiveellä. Raute näkee painopisteen muuttuvan perinteisillä markkinoilla yhä enemmän olemassa olevan tuotantokapasiteetin kilpailukyvyyn kehittämiseen. Taloudellisen toimeliaisuuden painopisteen siirtyessä kehittyville markkinoille myös vanerintuotanto siirtyy uusille alueille. Näillä markkinoilla asiakkaiden arvostukset ja päätöksenteon kriteerit ovat osin erilaisia kuin Rauten perinteisemmällä markkinoilla. Saatuttaakseen kehittyvillä markkinoilla samanlaisen aseman kuin perinteisillä markkinoillaan on Rauten pystyttävä muuttumaan nopeasti. Uusia tuotteita ja konsepteja tarvitaan, ja toiminnan on oltava entistäkin asiakaslähtoisempää ja joustavampaa.

KILPAILUKYKYÄ TUOTEKEHITYKSELLÄ

Vuonna 2009 Rauten tuotteiden kehittämisen painopiste oli asiakkaiden olemassa olevien tuotantolinjojen mo-

Lue lisää Rauten tuotteista, palveluista ja tuotekehityksestä sivuilta 16–17.

dernisointitarpeita palvelevien tuotteiden kehittämisessä. Modernisoimalla konekantaasiakkaat tehostavat tuotantokapasiteettiaan sekä parantavat kilpailukykyään ja kannattavuuttaan jo lyhyellä aikavälillä.

UUSI TOIMINTAMALLI PARANTAA ASIAKASPALVELUA

Alkuvuodesta 2009 Rauten asiakaspalvelutehtävissä toimivat myynnin, projektitoimitusten ja palveluiden henkilöresurssit yhdistettiin markkina-alue- ja asiakastiimeiksi asiakkuuksien mukaan. Uusi toimintamalli parantaa, nopeuttaa ja yhdenmukaisuttaa Rauten asiakaspalvelua sekä lisää toiminnan tehokkuutta ja joustavuutta. Asiakkuuksien pohjalle rakentuva toimintamalli mahdollistaa nopean ja asiakaslähtöisen palvelun lisäksi kunkin asiakkaan omien erityispiirteiden ja tarpeiden huomioonottamisen.

Syksyllä 2009 jatkettiin organisaation ja toimintamallien kehittämistä yhdistämällä projektitoimituksiin ja teknologiapalveluihin liittyvät operatiiviset toiminnot yhteisen johdon alaisuuteen. Näin mahdollistetaan osaamisen ja resurssien joustava ja tehokas käyttö eri tilanteissa.

”

Modernisoimalla konekantaasiakkaat parantavat kilpailukykyään ja kannattavuuttaan jo lyhyellä aikavälillä.

Liikevaihdolla mitattuna tärkeimpiä markkina-alueita vuonna 2009 olivat Eurooppa ja Venäjä.

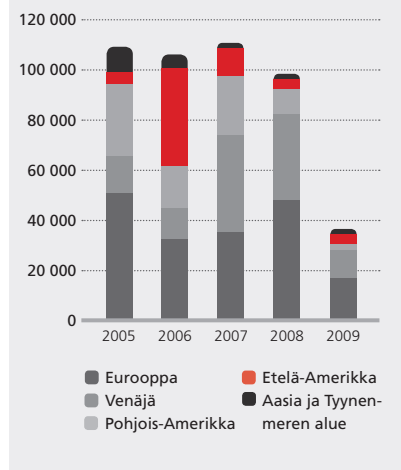
VENÄJÄ

Venäjä on Rautelle tärkeä markkina-alue. Venäjän vaneriteollisuuden vahvuuksia ovat hyvä raaka-aineen saatavuus sekä edullinen ja osaava työvoima. Alueella on neljännes koko maailman metsävaroista. Oman kotimarkkinansa lisäksi venäläiset vaneritehtaat toimittavat vaneria eri puolille maailmaa. Raaka-aineena vanerin valmistuksessa käytetään pääosin koi-vua, mutta myös jonkin verran kuusta, mäntyä ja lehtikuusta. Venäläiset vanerinvalmistajat ovat pääosin alalla vakiintuneita toimijoita, mutta alalle on tulossa myös uusia yrityksiä. Vakiintuneet vanerinvalmistajat ovat viime vuosina panostaneet tuotantonsa kehittämiseen ja modernisoineet tuotantolaitoksiaan vastaamaan kiristyvään kilpailuun. Uudet, alalle tulevat toimijat rakentavat kokonaan uusia, moderneja tuotantolaitoksia.

Raute on markkinajohtaja vaneriteknologiatoimituksissa Venäjällä. Rauten vahvuutena ovat erityisesti kokemus venäläisen vaneriteollisuuden toimintatavoista ja asiakaspalvelun tarjoaminen venäjän kielellä sekä suuri asennettu konekanta. Hyvät ja pitkäaikaiset asiakassuhteet mahdollistavat asiakkaiden tuotantoprosessin pitkäjänteisen kehittämisen.

Vuonna 2009 useimpien venäläisten vaneritehtaiden käyttöasteet olivat alhaisia taloustaantumasta johtuen. Alhaisista käyttöasteista johtuen myös varaosia ja huoltopalveluita käytettiin selvästi aikaisempaa vähemmän. Loppuvuodesta myös korjuuolosuhteista johtuvat ongelmat puun saannissa

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN, miljoonaa euroa

rajoittivat joidenkin asiakkaiden toimintaa. Vuoden 2009 merkittävin tilaus Venäjältä oli joulukuussa voimaan astunut sopimus uuden vaneritehtaan tuotantolinjoista. Lisäksi alueelta saatiin pienempiä tilauksia muun muassa kuivauslinjoista.

Rauten tavoitteena Venäjällä on lisätä paikallista huoltotoimintaa ja tiivistää kunnossapitoyhteistyötä asiakkaidensa kanssa. Vaneritehtaat keskittyvät yhä enenevässä määrin kehittämään olemassa olevaa tuotantoprosessiaan modernisoimalla nykyistä konekantaansa. Tuotantoprosessien kehitystyötä tehdään suunnitelmallisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. Venäjän suuret raaka-ainevarat ja kehittyvä talous varmistavat, että alueella on edelleen kasvumahdollisuuksia Rautelle.

EUROOPPA

Eurooppa on liikevaihdolla mitattuna yksi Rauten tärkeimmistä markkina-alueista. Suomi on perinteisesti ollut vahva vanerinvalmistusmaa. Viime vuosien aikana kuitenkin painopiste on ollut siirtymässä Baltiaan ja Etelä-Eurooppaan. Markkina-alueena Eurooppa on pirstaloitunut. Eurooppalaiset vanerintuottajat ovat keskittyneet valmistamaan pitkälle jalostettuja, laadukkaita lopputuotteita. Myös tehtaiden teknologiataso on korkea. Tärkeimpiä vanerin raaka-aineita ovat koivu, kuusi, poppeli ja pyökki. Tuotetun vanerin markkinat ovat pääosin Euroopassa, mutta erikoislaatuisten vaneria myydään maailman markkinoille. Männystä ja kuusesta valmistettavan LVL:n (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki) markkinat ovat maailmanlaajuiset.

Vuoden 2009 vaikea taloustilanne heijastui Rauten asiakkaiden toimintaan. Asiakastehtaiden käyttästeet olivat alhaisella tasolla. Asiakkaat panostivat tuotantotehokkuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseen kehittämällä olemassa olevaa konekantaansa modernisointien avulla. Loppuvuoden aikana kysynnässä oli havaittavissa

pieniä pirstymisen merkkejä. Myös teknologiapalveluiden kysyntä oli alhaisella tasolla johtuen asiakastehtaiden alhaisista käyttästeistä. Tärkeimpiä uusia tilauksia alueelta olivat kuivaus- ja saumauslinjojen tilaukset sekä sorvauslinjan modernisointi.

Raute hakee kasvua Euroopan alueella kehittämällä asiakasyhteistyötä ja laajentamalla palvelutarjontaa pitkäjänteiseen olemassa olevan tuotannon kehittämiseen laadun, tehokkuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi.

AASIA JA TYNNENMEREN ALUE

Perinteisesti Aasian alueen vanerintuotannossa käytetään raaka-aineena trooppisia puulajeja, muun muassa merantia ja keruingia. Pieniläpimittaisen istutuspuun, kuten akasian ja albizian, käyttö raaka-aineena on kuitenkin yleistymässä ympäristönäkökohtien saadessa lisää painoarvoa. Tyynenmeren alueella vaneria valmistetaan pääasiassa eri mänty- ja eukalyptuslajeista. Kaakkois-Aasiassa, Australiassa ja Uudessa-Seelannissa on paljon istutusmetsiä, ja alueella toimivien yritysten odotetaan jatkossa panostavan korkeamman jalostusasteen tuotteisiin.

Maa-ilmalaajuisestikin merkittävin vanerin valmistaja on Kiina, jonka vaneriteollisuus kasvoi lähes räjähdysmäisesti 2000-luvun alussa. Tuotantoteknologia on Kiinassa edelleen suurelta osin erittäin alhaisella tasolla. Lisäksi paikalliset raaka-ainevarat ovat hyvin rajalliset ja merkittävä osa vanerituotannosta on muun muassa Venäjältä ja Tyynenmeren alueelta tuotavan puun varassa.

Suurin osa Aasian ja Tyynenmeren alueella valmistetusta vanerista käytetään alueen sisällä. Suurin kuluttajamaa Kiina valmistaa lähes kaiken vanerinsa itse ja Intia on yksi suurimmista vanerintuottajista. Lisäksi vaneria viedään alueen ulkopuolelle, Lähi-itään, Yhdysvaltoihin ja Eurooppaan.

Raute on edelläkävijä pieniläpimittaisen puun työstämisessä. Rauten teknologian avulla trooppisia puulajeja käyttäviä tuotantoprosesseja voidaan uudistaa käyttämään istutuspuuta raaka-aineena ja tuottamaan korkealaatuista vaneria.

Myös Aasian ja Tyynenmeren alueella metsäteollisuuden tilanne jatkui vaikeana vuoden 2009. Vanerintuotanto Kiinassa ja Kaakkois-Aasiassa laski jopa 40 prosenttia. Epävarmuus vanerin kysynnässä heijastui myös Rauten asiakkaiden päätöksenteon lykkääntymisenä, ja uusia projektitilauksia ei alueella saatu vuoden 2009 aikana.

Alueen vanerinvalmistajien arvioidaan jatkossa keskittyvän yhä enemmän olemassa olevien tuotantolaitostensa kehittämiseen. Toisaalta runsaat istutusmetsävarat mahdollistavat myös uusinvestointeja. Erityisesti jatkojalostus on tärkeässä roolissa laman jälkeisen teollisuuden kilpailukyvyyn ja markkinoiden uudelleen järjestäytymisen kannalta. Raute keskittyy tarjoamaan asiakkailleen tuotteita ja palveluita, joiden avulla he voivat tehostaa

”

Vuodesta 2010 odotetaan haasteellista, vaikka pieniä merkkejä markkinoiden piristymisestä on jo havaittavissa.

ja kehittää tuotantoprosessejaan ja nostaa tuotteidensa jalostusarvoa.

ETELÄ-AMERIKA

Istutusmetsien käyttöön perustuva vaneriteollisuus on 2000-luvulla kasvanut voimakkaasti Etelä-Amerikassa. Raute on alueella markkinajohtaja vaneriteollisuuden uuden tuotantokapasiteetin rakentamiseen liittyvissä projektitoimituksissa.

Hyvän metsänhoidon ja puunkasvulle suosiollisen ilmaston ansiosta vaneriteollisuuden käyttöön sopivaa hyvälaatuista raaka-ainetta, lähinnä mänty- ja eukalyptuslajeja, on hyvin saatavissa. Etelä-Amerikan vaneriteollisuuden vahvuuksia ovat myös kohtuulliset työvoimakustannukset. Valtaosa vanerista viedään Pohjois-Amerikkaan ja Eurooppaan, mutta myös alueen oma vanerinkulutus on kasvussa.

Etelä-Amerikassa suurimpien vaneritehtaiden käyttöasteet ovat olleet korkeita myös taloustaantumana aikana, mikä on osoitus tehtaiden hyvästä kilpailukyvyistä maailmanmarkkinoilla. Vuonna 2009 Raute toteutti alueella useita modernisointiprojekteja ja kahden vaneritehtaan käyttöönotossa saavutettiin täysi tuotantokapasiteetti.

Tulevaisuudessa istutusmetsien puuntuotanto lisääntyy ja Etelä-Ame-

rikan markkinoilla nähdään edelleen kasvupotentiaalia. Markkina-alueella investointien painopiste siirtyy yhä nykyaikaisempaan tuotantoteknologiaan.

POHJOIS-AMERIKA

Pohjois-Amerikka on maailman suurin havuvanerin ja LVL:n (Laminated Veneer Lumber, viilupalkki) tuottaja. Alueella on myös merkittävää jallopuuta käyttävää viilu- ja vaneriteollisuutta. Markkina-alue on laaja ja tuotanto on voimakkaasti keskittynyt suurille metsäteollisuuskonserneille. Viisi suurinta toimijaa vanerimarkkinoilla vastaavat 65 prosentista tuotettavasta vanerista ja vastaavasti LVL:n osalta 85 prosentista. Kysyntää ohjaa pääasiassa Yhdysvaltojen talous, erityisesti asuntorakentaminen. Talouden lama ja rahoituskriisi ovat vaikuttaneet alueella voimakkaasti, ja rakentamisen aktiivisuus on laskenut yli 70 prosenttia vuoden 2006 tasosta. Rakentamisen arvioidaan elpävän ja vaikuttavan puutuotteiden kysyn-

tään positiivisesti vasta vuonna 2011 tai 2012.

Vuosi 2009 oli Rautelle haastava USA:n heikon taloustilanteen ja erityisesti hiljentyneen asuntorakentamisen vuoksi. Vaikeassa taloudellisessa tilanteessa asiakkaiden tehtaiden käyttöasteet ovat olleet matalalla tasolla ja vähiten kannattavia tehtaita suljettiin pysyvästi. Rauten kannalta markkinatilannetta vaikeutti entistään Yhdysvaltain dollarin arvon heikentyminen euroon nähden. Investointiaktiivisuus on ollut hyvin vähäistä ja se on kohdistunut lähes pelkästään tuotantokoneiden modernisointeihin. Vuoden 2009 tilaukset muodostuivat erilaisista modernisoinneista.

Vuodesta 2010 odotetaan haasteellista, vaikka pieniä merkkejä markkinoiden piristymisestä on jo havaittavissa. Rauten Kanadan yksikkö muuttaa uusiin toimitiloihin ja tuotantolaitteistoja modernisoidaan vastaamaan paremmin alueen modernisointeihin ja kunnossapitoon painottuvaa liiketoimintaa.

Tuotekehityksellä lisäarvoa asiakkaille

RAUTE TUOTTA LISÄARVOA ASIAKKAILLEEN KEHITTÄMÄL- LÄ JATKUVASTI TEKNOLOGIA- JA PALVELUTARJONTAANSA.

Vuosittain tuotekehityksen osuus liikevaihdosta on ollut 3–4 prosenttia. Vuonna 2009 tuotekehityksen osuus liikevaihdosta oli 6,7 prosenttia (4,4 %). Prosentuaalinen osuus oli poikkeuksellisen korkea johtuen nopeasti alentuneesta liikevaihdosta. Tuotekehityksen lähtökohdina ovat asiakkaiden tarpeet: kaikki uudet ratkaisut viimeistellään yhteistyössä asiakkaiden kanssa erityyppisinä pilottihankkeina. Näin saadaan sekä asiakkaan asiantuntemus että Rauten tietämys yhdistettyä ja uudet teknologiat testattua tuotantolosuhteissa parhaan mahdollisen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Tuotteiden kehittäminen on olemassa olevien tuotteiden ja palveluiden parantamista ja edelleen kehittämistä

tai kokonaan uusien tuotteiden ja konseptien luomista. Jatkuvan tuotekehityksen avulla Raute pyrkii tehostamaan asiakkaiden tuotantoprosesseja ja maksimoimaan asiakashyödyt: tehokas raaka-aineen, energian ja lisäaineiden, kuten liiman ja pinnoitteiden, käyttö, hyvä ja tasainen tuotteiden laatu sekä korkea tuottavuus. Raute pyrkii ennakoivaan tuotekehitykseen. Tuotekehityshankkeita valittaessa ja suunniteltaessa otetaan aina huomioon alan ja muun muassa työturvallisuus- ja ympäristömääräysten tuleva kehitys.

RAUTEN TUOTEKEHITYKSEN PAINOPISTEET VUONNA 2009

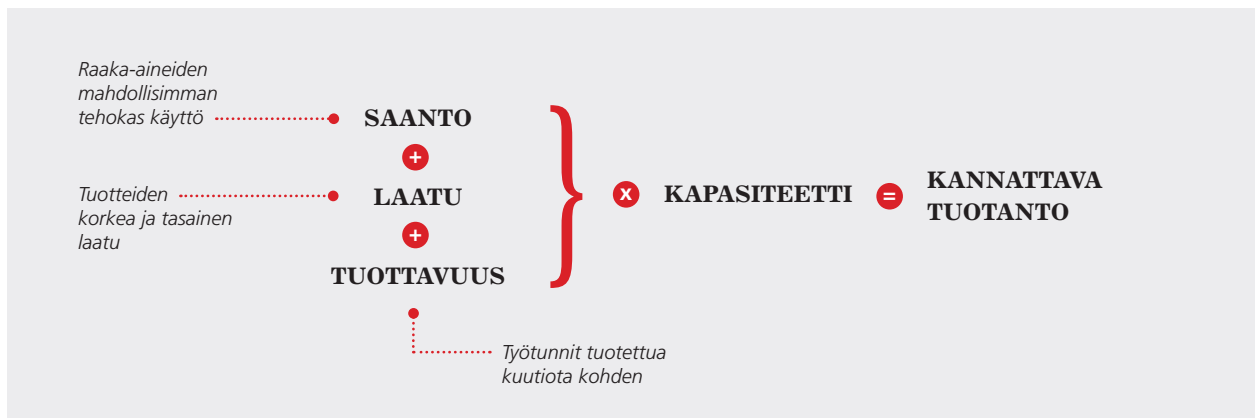
Vaikeassa taloustilanteessa Rauten asiakkaat kiinnittävät huomiota erityisesti puuraaka-aineen saannon parantamiseen, liiman ja lisäaineiden kulutuksen vähentämiseen sekä energian ja työvoimakulujen säästämiseen. Painopiste oli olemassa olevan tuotantokapasiteetin parantamisessa uuden rakentamisen sijasta. Vuonna

2009 Raute panosti erityisesti sellaisten tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen, joilla on nopea takaisinmaksuaika ja joiden avulla on mahdollista tehostaa tuotantoa ilman mittavia investointeja.

Asiakkaiden tehtaiden käyttöaika on pitkä, ja Raute pyrkii pidentämään myös koneidensa ja laitteidensa elinkaarta suunnitelmallisen kunnossapidon ja modernisointien avulla. Suurin osa Rauten tuotteista on suunniteltu siten, että uusin teknologia on mahdollista saada käyttöön myös Rauten aikaisemmin toimittamissa koneissa modernisoimalla niitä. Näin saadaan aikaan merkittäviä parannuksia tuottavuudessa ja laadussa.

TAVOITTEENA YMPÄRISTÖ- VAIKUTUSTEN MINIMOINTI

Rautessa kiinnitetään huomiota asiakkaiden kannalta keskeisiin puutuoteteollisuuden ympäristövaikutuksiin. Parantamalla raaka-aineen käytön tehokkuutta, pienentämällä energian

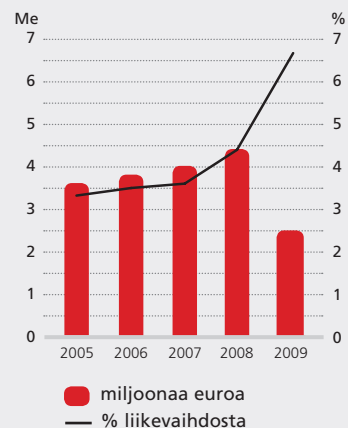

kulutusta ja vähentämällä lisäaineiden, erityisesti liiman, käyttöä Rauteuttaa asiakkaitaan toimimaan ympäristömyötäisemmin. Rauten toimittamat tuotantolinjat sisältävät yleensä runsaasti kehittyneitä mittausteknologioita ja ne ovat automaatioasteeltaan korkeita. Korkea automaatioaste parantaa myös työturvallisuutta ja ergonomiaa. Edistyneen teknologian avulla voidaan maksimoida tuotannon tehokkuutta ja samalla pienentää ympä-

ristövaikutuksia. Ympäristömyötäiset teknologiat ovat näin myös taloudellisesti kannattavia niin Rautelle kuin sen asiakkaille.

Tulevaisuudessa tuotekehityspäätöksiä tullaan kohdistamaan erityisesti energiankulutuksen minimointiin tuotettua vanerikuutiota kohti. Mielenkiintoinen kehityskohde on myös energian tuoton maksimointi (lämpö ja sähkö) vaneritehtaan sivutuotteista.

TUOTEKEHITYS

fakta

Rauten ratkaisuja vuonna 2009 ympäristönäkökulmasta olivat:

- Pienen suljetun höyrykammion käyttäminen tukkien haudonnassa ison hautomoaltaan sijaan.
- Liiman säästö yksipuoleisen juovaliihausmenetelmän avulla.
- Konenäköön perustuva lajittelu viulun jatkojalostusprosessissa.
- Aikaisempaa pieniläpimittaisemman puun maksimaalinen hyödyntäminen eri prosessivaiheissa.
- Energian kulutuksen minimointi erityisesti viulun kuivausprosessissa.
- Uusien raaka-aineiden hyödyntämisen testaus ja prosessin optimointi.

Henkilöstöjohtaminen varmistaa tulevaisuuden kilpailukyvyn

HENKILÖSTÖJOHTAMINEN TUKEE RAUTEN TAVOITETTA OLLA ALANSA JOHTAVA TEKNOLOGIAYRITYS. TAVOITTEENA ON VARMISTAA TULEVAISUUDEN KILPAILUKYKY SEKÄ HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN.

Vuonna 2009 Rautessa työskenteli keskimäärin 542 henkilöä (585). Henkilöstön määrä laski etenkin Suomen ja Kiinan yksiköissä. Suomessa laskuun vaikuttivat nopeasti heikentyneen markkinatilanteen takia toteutetut irtisanomiset sekä aikaisempaa suurempi eläkkeelle siirtyvien määrä. Uusien henkilöiden rekrytointi oli alhaisella tasolla. Kokonaisvaihtuvuus oli 8,2 prosenttia (10,7 %).

ORGANISAATIOUUDISTUSTEN VUOSI

Rautessa kehitettiin vuoden aikana toimintatapoja ja uudistettiin organisaatiota. Alkuvuodesta myynti-, projekti- ja palveluliiketoiminnat yhdistettiin markkina-alue- ja asiakastiimeiksi. Yksi Raute -nimen saanut uudelleenjärjestely parantaa, nopeuttaa

ja yhdenmukaistaa Rauten asiakaspalvelua sekä lisää toiminnan tehokkuutta ja joustavuutta.

Syksyllä projekti- ja teknologia-palvelutoimintoja yhdistettiin ja toimintatapoja yhdenmukaistettiin tehokkaammiksi kokonaisuuksiksi. Uudistusten myötä henkilöstöresursseja voidaan käyttää joustavammin ja työkuormitus jakaantuu tasaisemmin.

Toteutettujen organisaatiouudistusten ansiosta Rauten asiakaspalvelukyky säilyi hyvänä myös vajaakuormitustilanteessa.

SOPEUTTAMISTOIMENPITEITÄ VAIKEASSA MARKKINATILANTEESSA

Vuoden 2008 syksyllä alkanut sopeutuminen alhaiseen kuormitustilanteeseen jatkui läpi koko vuoden 2009. Suomessa henkilöstön sopeuttamistoinenpiteinä toteutettiin eripituisia koko- ja osa-aikaisia lomautuksia, jotka koskivat kaikkia henkilöstöryhmiä. Lomautuksen vaihtoehtona järjestettiin työvoimakoulutusta. Myös Pohjois-Amerikassa sopeuduttiin vaihtelevaan kuormitustilanteeseen lyhytaikaisilla lomautuksilla (ns. work share). Toimenpiteet toteutettiin vaarantamatta Rauten toimituskykyä ja asiakkaita pystyttiin palvelemaan häiriöttä.

Lomautusten ja työtehtävien käytännön järjestelyt toivat lisähaastetta johtamiselle ja esimiestoiminnalle. Esimiehiä tuettiin työssään säännöllisillä tiedotus-, keskustelu- ja valmen-

nustilaisuuksilla eri teemoihin liittyen. Henkilöstöltä sopeuttamistoinenpiteet edellyttivät joustavuutta sekä monipuolista osaamisen käyttöä. Tähän haasteeseen vastaamalla henkilöstö osoitti sitoutuneisuutta ja vastuuntuntoa.

OSAAMISEN KEHITTÄMISTÄ SUUNTAAVAT ASIAKKAIDEN TARPEET

Haastavasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta kilpailukyvyn ylläpitämistarpeet määrittelevät kehittämisen suunnan.

Vuoden 2009 painopistealueita olivat organisaatiouudistuksen myötä syntyneiden asiakastiimien toimintaa tukevat valmennukset ja tulevaisuuden osaamisen varmistaminen, josta käytännön esimerkkinä mentorointitoiminnan jatkaminen. Lisäksi käynnistettiin kartoitus tulevaisuuden kriittisen osaamisen tunnistamiseksi, jotta osaamista voidaan kehittää yhä järjestelmällisemmin ja pitkäjänteisemmin.

Uusille tai tuleville esimiehille suunnattua Raute Future Leader -koulutusta jatkettiin. Tavoitteena on luoda valmiuksia yksilöiden ja ryhmän johtamiseen sekä tarjota tietoa työsuhteasioista ja strategisesta johtamisesta.

HENKILÖSTÖTYTYVÄISYYS HYVÄLLÄ TASOLLA

Henkilöstötytyväisyyden mittaamista pidettiin myös vaikean markkinatilanteen aikana tärkeänä. Loppusyksystä 2009 toteutettiin henkilöstökysely, jolla kartoitettiin henkilöstön näkemyk-

HENKILÖSTÖ*	2005	2006	2007	2008	2009
Henkilömäärä	533	540	548	550	524
Keski-ikä	44	45	47	45	45
Naisten osuus, %	11	12	12	12	12
Kokemusvuodet Rautessa	14	14	14	14	14
Uusien työsuhteiden määrä	39	44	71	53	13
Kokonaisvaihtuvuus, %	10	8	13	11	8
Koulutuspäiviä/työntekijä	2	2	3	2	1

*Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet 31.12.

siä työtilanteesta, esimiestoiminnasta, Rautesta yrityksenä ja omasta lähityöympäristöstä.

Kyselyn tulosten mukaan henkilöstötyytyväisyys Rautessa on hyvällä tasolla. Henkilöstö pitää työstään Rautessa ja kokee työnsä haasteelliseksi. Henkilöstö ymmärtää roolinsa strategian toteuttamisessa ja arvostaa tiimin hyvää yhteishenkeä. Erityisen positiivista vuoden 2009 kyselyn tuloksissa oli esimiestoiminnasta saatujen arvioiden paraneminen, mikä osoittaa johta-

miseen ja esimiestoimintaan tehtyjen panostusten tuottaneen tulosta.

Työterveyshuollon pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Erityisesti panostetaan fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

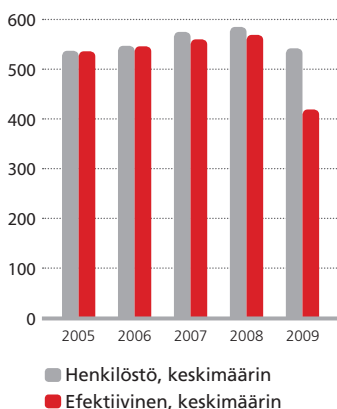
MARKKINATILANNE VAIKUTTAA VUODEN 2010 PAINOPISTEALUEISIIN

Markkinatilanteen vaikutus näkyy myös vuoden 2010 henkilöstöjohtamisessa. Sopeutustoimenpiteet tuovat jatkuessaan haastetta esimiesten päivittäiseen johtamiseen sekä henkilöstön jaksamiseen ja sitoutumiseen. Esimiestoiminnan ja johtamisen kehittämistä jatketaan myös vuoden 2010 aikana henkilöstökyselystä saadun palautteen pohjalta. Koko henkilöstön kattavaa tulospalkkiojärjestelmää tullaan uudistamaan.

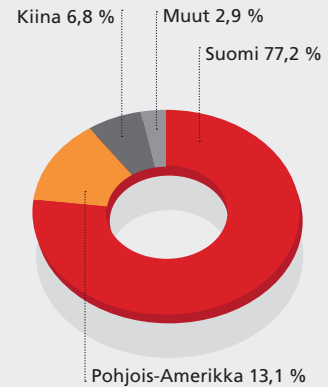
Tulevaisuuden osaamisen varmistaminen korostuu entisestään. Osaamisen kehittämistä jatketaan tunnistettujen kehittämistarpeiden mukaisesti.

Työhyvinvointitoiminnassa jatketaan fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

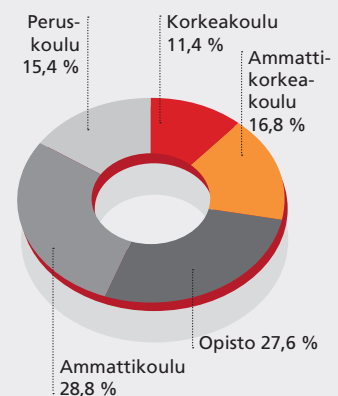
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

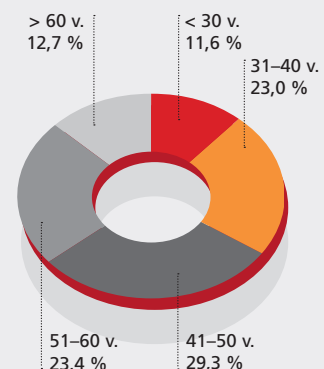
HENKILÖSTÖ MAITTAIN

HENKILÖSTÖN KOULUTUSRAKENNE

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

Ympäristömyötäistä ja tehokasta tuotantoa

RAUTE PYRKII TEHOSTAMAAN TUOTANTOAA JA VÄHENTÄMÄÄN ENERGIANKULUTUSTAAN. ENERGIATEHOKKUUS TUO KUSTANNUSSÄÄSTÖJÄ JA PARANTAA TUOTANNON KANNATTAVUUTTA.

Rauten oman toiminnan ympäristövaikutuksia tarkastellaan systemaattisesti. Tavoitteena on luoda jatkuvasti parantuva ja tuottava työympäristö sekä löytää tehokkaimmat ja laadukkaimmat tavat valmistaa tuotteita ja tuottaa palveluja.

Rauten toiminnan ympäristövaikutukset liittyvät jätehuoltoon, energiankäyttöön, kemikaalien hallintaan ja turvallisuuteen. Ympäristövaikutusten potentiaalisia riskejä hallitaan ympäristöhallintaohjelman avulla. Ohjelmassa määritellään toiminnan ympäristönäkökohdat sekä ympäristövaikutusten vähentämiseen tähtää-

vät tavoitteet ja toimenpiteet. Rauten ylin johto tarkastelee ympäristöhallintaohjelman tavoitteiden toteutumista neljästi vuodessa.

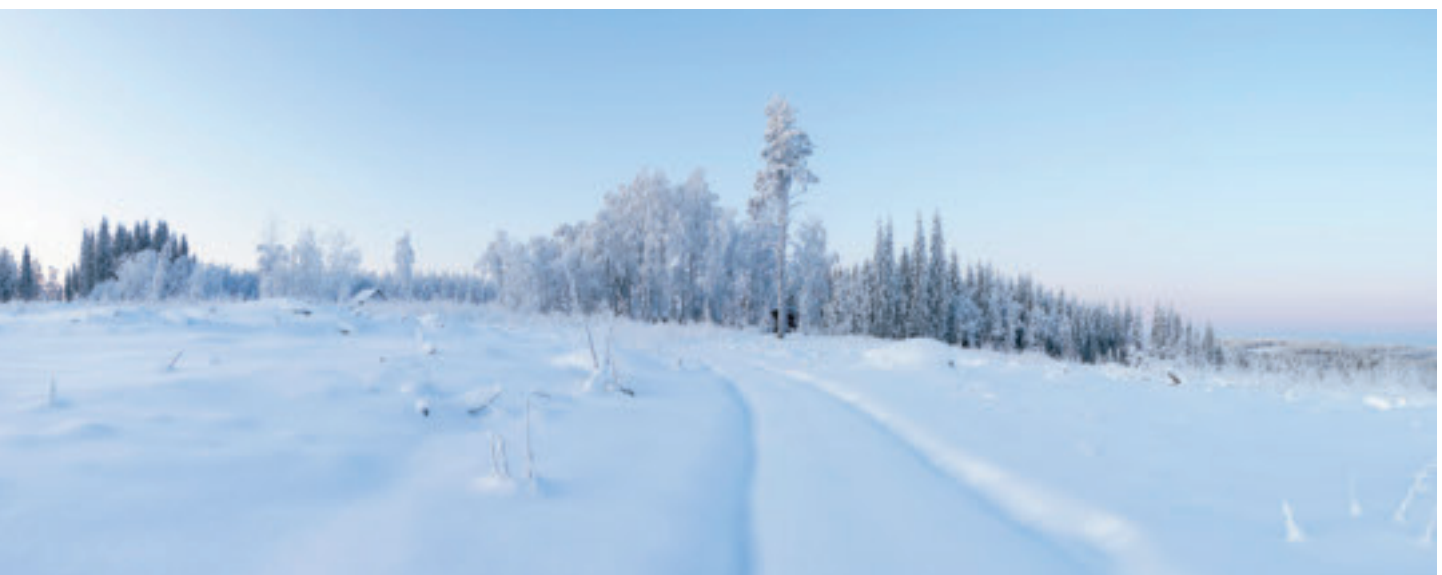
Nastolan ja Jyväskylän tuotantolaitoksilla on ISO-sertifioidut laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Tehdaspaikkakunnilla järjestetään kaksi kertaa vuodessa kenttäkierrokset, joiden painopisteenä ovat ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat. Laajan, kansainvälisen yhteistyökumppani- ja alihankkijaverkoston toimintaa ja eettisiä periaatteita arvioidaan yhteinäisten kriteerien mukaan. Tavoitteena on varmistaa koko tuotantoketjun eettisyys.

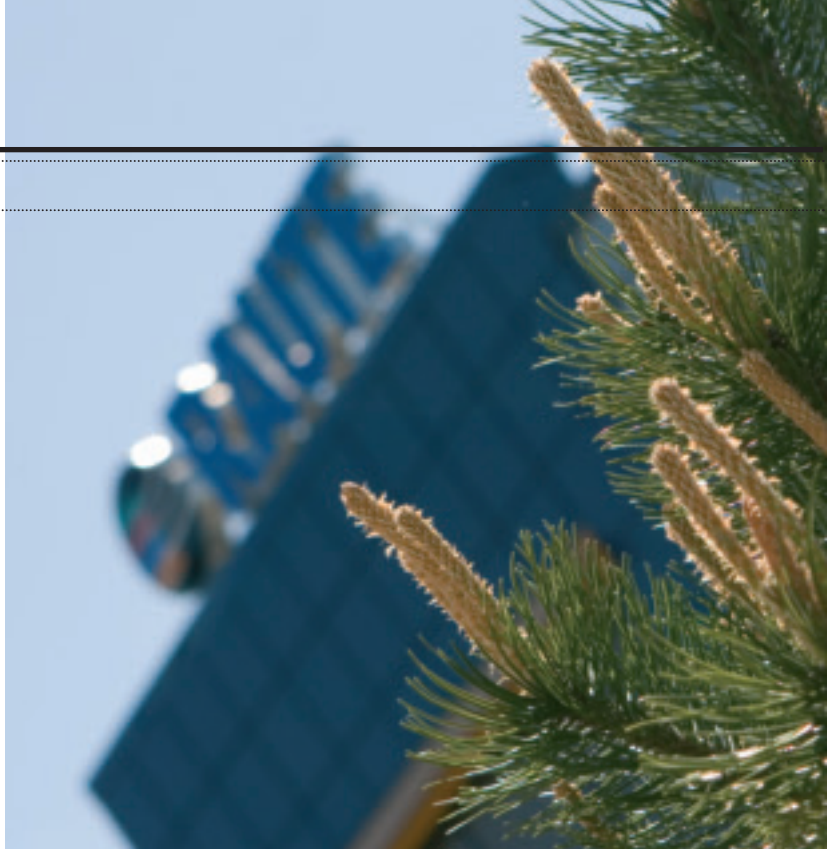
TYÖTÄ YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Rauten tavoitteena on kehittää työympäristöä jatkuvasti niin tuottavuuden kuin turvallisuuden osalta.

Vuonna 2009 Rautessa ylläpidettiin ympäristö- ja turvallisuusasiat korkealla tasolla. Kokonaisjätämäärän kierrätysaste säilyi 90 prosentissa. Palveluntarjoajien kilpailuttaminen toi kustannussäästöjä jätehuoltoon. Tavoitteena on kehittää jätehuollon ja kierrätyksen tehokkuutta edelleen vuonna 2010.

Työympäristön turvallisuuden parantamiseksi vuonna 2009 järjestettiin tuotannon henkilökunnalle nosto- ja henkilönostokoulutus. Työturvalli-

suutta parannetaan ja ylläpidetään seurannan avulla.

KORKEAMPAAN ENERGIATEHOKKUUTEEN

Vuonna 2010 Rauten tavoitteena on löytää uusia keinoja energiatehokkuuden parantamiseksi. Raute on sitoutunut Teknologiateollisuus ry:n energiatehokkuussopimuksen tavoitteeseen yhdeksän prosentin energiansäästöstä vuoteen 2016 mennessä. Vuonna 2009 energiatehokkuutta parannettiin paineilmakartoituksilla ja valaisun optimoinnilla. Kokonaisenergiankulutus on Rautessa laskenut jo usean vuoden ajan.

Vuonna 2010 Raute jatkaa ympäristöhallintaohjelman mukaista systemaattista ympäristöhaittojen ehkäisyä. Energiankulutuksen seuranta tehostetaan ja toimintaa optimoidaan seurannan tulosten perusteella.

”

Raute panostaa energiatehokkaaseen tuotantoon.

fakta

Ympäristöfaktoja Rauten päätuotantolaitoksesta Nastolasta

PÄÄSTÖT

Maalien ja liuottimien aiheuttamat VOC-päästöt ovat vuosittain alle 5 000 kg. Määrää pyritään pienentämään etsimällä ympäristöystävällisempiä ja kuiva-ainepitoisempia aineita.

MATERIAALIT

Raute käyttää tuotteidensa materiaalina pääsääntöisesti terästä ja lisäksi vähäisiä määriä erilaisia muoveja ja kumipohjaisia aineita. Tuotteiden pinnoituksessa käytetään maaleja ja pinnoitteita. Tuotteita pakattaessa asiakkaalle kuljettamista varten kuluu puutavaraa ja muovia.

ENERGIANKULUTUS

Vuonna 2009 sähkönkulutus oli noin 2,9 GWh ja lämmönkulutus noin 3,8 GWh.

JÄTTEET

Kokonaisjättemäärä vuonna 2009 oli noin 300 tonnia. Tuotannosta syntyvä teräslastu ja muu teräsromu sekä koneistuksesta muodostuva leikkuuneste- ja öljyjäte kierrätetään asianmukaisesti. Pakkauksesta syntyvä puu- ja muovijäte kierrätetään yhteistyökumppanin kautta. Ongelmajätteet kootaan hallitusti keräyspisteeseen, josta ne toimitetaan jatkokäsittelyyn.

VEDENKULUTUS

Vedenkulutus vuonna 2009 oli noin 3 000 kuutiota.

Vuosi 2009 lyhyesti

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KYSYNTÄ

- Yleisestä talouden taantumasta johtuen rakentamisen ja kuljetusvälineiteollisuuden markkinatilanne oli heikko.
- Vaneri- ja LVL-tuotteiden kysyntä ja tuotantomäärät pysyivät alhaisella tasolla.
- Vanerin ja LVL:n tuotantomääriä sopeutettiin alhaiseen kysyntään ja kannattamattomimpia tehtaita pysäytettiin tai suljettiin kokonaan. Alhaiset käyttöasteet alensivat huolto- ja varaosapalveluiden kysyntää.
- Tarvetta tuotantokapasiteettia kasvattaviin investointeihin ei ollut, tehdaslaajuiset investoinnit lykkääntyivät.
- Rahoituksen saatavuus ja ehdot rajoittivat myös tuotantokapasiteetin kehittämiseen tärkeitä pienempiä investointeja.

RAUTE

- Uusien tilausten määrä alhainen.
- Tilauskanta pysyi alhaisella tasolla.
- Liikevaihto laski merkittävästi, 63 %.
- Läpi vuoden jatkuneista sopeutustoimenpiteistä huolimatta koko vuoden liiketulos oli tappiollinen.
- Tuotekantaa kehitettiin ja organisaatiota uudistettiin vastaamaan paremmin markkinatilannetta.

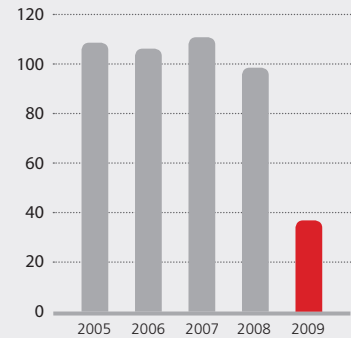
AVAINLUKUJA	2009	2008
Liikevaihto, Me	36,6	98,5
Liiketulos, Me	-9,7	6,3
ROI, %	-21,6	19,4
ROE, %	-28,4	14,0
Omavaraisuusaste, %	46,0	60,5
Tilauskanta 31.12., Me	22	24
Tulos/osake, euroa	-2,03	1,18
Oma pääoma/osake, euroa	5,76	8,57
Osinko/osake, euroa	0,00*	0,70
Henkilöstö 31.12.	524	573
Henkilöstö keskimäärin	542	585

*Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

Rauten konsernitilinpäätös on julkaistu erillisenä sähköisenä julkaisuna Rauten Internet-sivuilla osoitteessa www.raute.fi. Sen voi tilata sähköisenä tai tulostettuna versiona osoitteesta ir@raute.com tai puhelimitse (03) 829 11.

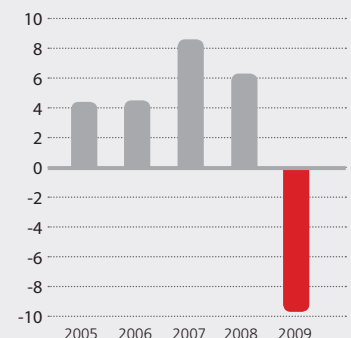
LIKEVAIHTO,
miljoonaa euroa

LIKEVAIHTO TUOTEALUEITTAIN,
miljoonaa euroa

LIKETULOS,
miljoonaa euroa

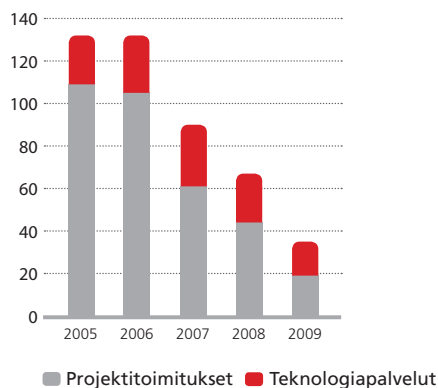

Tilinpäätöstiivistelmä

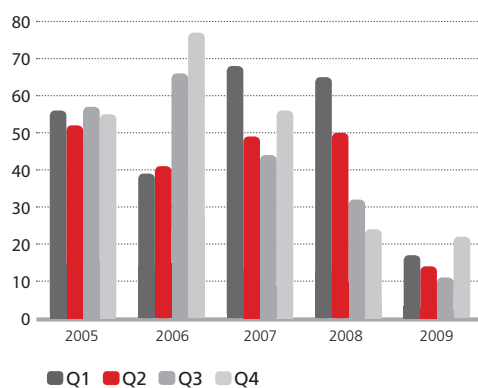
Täydellinen laaja tuloslaskelma ja tase on esitetty tilinpäätöksessä, joka on julkaistu erillisenä sähköisenä julkaisuna Rauten Internet-sivuilla osoitteessa www.raute.fi.

1 000 euroa	KONSERNI (IFRS)		EMOYHTIÖ (FAS)	
TULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2009	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2009	1.1.–31.12.2008
LIKEVAIHTO	36 638	98 466	31 356	87 713
Liiketoiminnan muut tuotot	153	95	431	571
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden lisäys (+) tai vähennys (-)	795	404	683	383
Liiketoiminnan kulut yhteensä	47 281	92 624	39 242	82 158
LIIKETULOS	-9 695	6 341	-6 771	6 509
Rahoitustuotot ja -kulut	-195	539	-3 842	-259
TULOS ENNEN VEROJA	-9 890	6 880	-10 613	6 250
Tilinpäätössiirrot (FAS)	-	-	418	355
Tuloverot	1 749	-2 157	1 851	-2 120
TILIKAUDEN TULOS	-8 141	4 723	-8 343	4 485
TASE	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
VARAT				
Pitkäaikaiset varat (IFRS)/Pysyvät vastaavat (FAS)	15 325	14 491	11 715	14 812
Lyhytaikaiset varat (IFRS)/Vaihtuvat vastaavat (FAS)	42 062	45 689	43 388	43 323
VARAT YHTEENSÄ	57 387	60 180	55 103	58 135
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma yhteensä	23 053	34 321	21 935	33 220
Tilinpäätössiirtojen kertymä (FAS)	-	-	0	418
Velat yhteensä	34 334	25 859	33 169	24 497
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	57 387	60 180	55 103	58 135
RAHAVIRTA	1.1.–31.12.2009	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2009	1.1.–31.12.2008
Liiketoiminnan rahavirta	5 619	6 903	6 586	5 086
Investointien rahavirta	-955	-3 080	-2 640	-1 681
Rahoituksen rahavirta	2 134	6 001	2 995	6 776
RAHAVAROJEN MUUTOS YHTEENSÄ	6 798	9 824	6 941	10 181

UUDET TILAUKSET, miljoonaa euroa

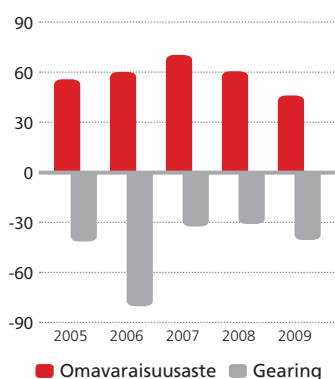
TILAUSKANTA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN, miljoonaa euroa

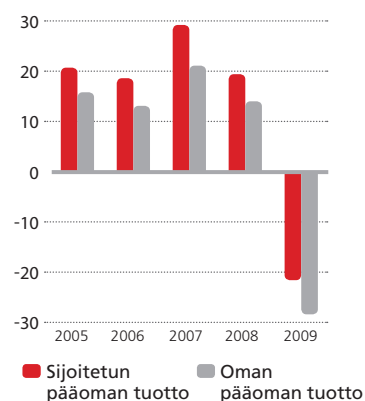
Taloudellinen kehitys

1 000 euroa	2009	2008	2007	2006	2005
Liikevaihto	36 638	98 466	110 799	106 206	108 627
Liikevaihdon muutos, %	-62,8	-11,1	4,3	-2,2	48,6
Viennin osuus	30 466	82 666	96 759	95 789	78 183
% liikevaihdosta	83,2	84,0	87,3	90,2	72,0
Liiketulos	-9 695	6 341	8 607	4 513	4 403
% liikevaihdosta	-26,5	6,4	7,8	4,2	4,1
Tulos ennen veroja	-9 890	6 880	8 976	4 887	5 461
% liikevaihdosta	-27,0	7,0	8,1	4,6	5,0
Tilikauden tulos	-8 141	4 723	6 601	3 632	4 152
% liikevaihdosta	-22,2	4,8	6,0	3,4	3,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-21,6	19,4	29,2	18,6	20,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-28,4	14,0	21,1	13,1	15,8
Taseen loppusumma	57 387	60 180	54 800	68 472	55 435
Korolliset nettovelat	-9 366	-10 653	-10 794	-23 539	-10 861
% liikevaihdosta	-25,6	-10,8	-9,7	-22,2	-10,0
Korottomat velat	15 801	15 402	21 116	38 696	28 755
Omavaraisuusaste, %	46,0	60,5	70,3	60,1	55,7
Gearing, %	-40,6	-31,0	-32,5	-80,3	-41,5
Bruttoinvestoinnit	1 095	3 242	1 869	1 852	3 798
% liikevaihdosta	3,0	3,3	1,7	1,7	3,5
Tutkimus- ja kehittämismenot	2 470	4 375	3 969	3 765	3 616
% liikevaihdosta	6,7	4,4	3,6	3,5	3,3
Tilaukanta, Me	22	24	56	77	55
Uudet tilaukset, Me	35	67	90	132	109
Henkilöstö 31.12.	524	573	570	540	533
Henkilöstö, tehollinen keskimäärin	419	569	560	546	536
Henkilöstö, keskimäärin	542	585	575	547	537

OMAVARAISUUSASTE
JA GEARING, %

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO
JA OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, %

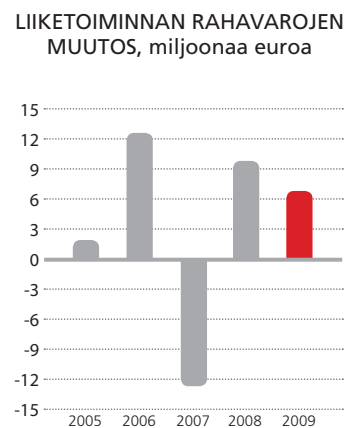
Osakekohtaiset tunnusluvut

	2009	2008	2007	2006	2005
Tulos/osake (EPS), euroa	-2,03	1,18	1,65	0,94	1,09
Oma pääoma/osake, euroa	5,76	8,57	8,29	7,32	6,80
Osinko/osake, euroa	0,00*	0,70	1,00	0,70	0,60
Osinko/tulos, %	0,0*	59,4	60,7	74,5	55,1
Efektiiivinen osinkotuotto, %	0,0*	10,9	7,0	5,5	4,2
Hinta/voitto-suhde (P/E)	-3,67	5,43	8,71	13,68	13,08
Kurssikehitys (A-sarjan osakkeet)					
Vuoden alin kurssi, euroa	6,50	6,24	12,40	11,60	7,60
Vuoden ylin kurssi, euroa	8,90	15,20	15,45	17,60	16,42
Tilikauden keskipurssi, euroa	7,29	12,37	13,85	14,03	11,24
Kurssi vuoden lopussa, euroa	7,47	6,40	14,35	12,85	14,24
Osakekannan markkina-arvo 31.12., 1 000 euroa**	29 916	25 630	57 468	51 461	54 320
Osakkeiden vaihdon kehitys (A-sarjan osakkeet)					
Osakkeiden vaihto tilikauden aikana, 1 000 kpl	455	393	981	1 088	1 530
% A-sarjan osakkeiden määrästä	15,1	13,0	32,5	36,1	54,2
Osakkeiden kokonaismäärä					
Osakkeiden osakeantioikaistu painotettu keskiarvo	4 003 183	4 004 758	4 004 758	3 866 561	3 814 608
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	4 004 758	4 004 758	4 004 758	4 004 758	3 814 608

Tunnuslukuja laskettaessa on huomioitu laskennallisen verovelan määrä.

*Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

**K-sarjan osakkeet arvostettu A-sarjan osakkeen arvon mukaisesti.

Hallinnointi

YLEISTÄ

Raute-konsernin toiminta perustuu voimassaolevien lakien ja niiden nojalla annettujen normien sekä eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen noudattamiseen.

Emoyhtiö Raute Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatettavat periaatteet perustuvat Suomen osakeyhtiö- ja arvopaperimarkkinalakiin sekä Raute Oyj:n yhtiöjärjestykseen. Yhtiön hallitus on antanut yhtiölle hallinto-ohjeen, joka sisältää ohjeet päätöksentekojen työtarkistuksille, ohjeet hallituksen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän välisestä työnjaosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Raute Oyj on noteerattu osakeyhtiö, johon sovelletaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä. Yhtiö on sitoutunut noudattamaan Arvopaperiyhdistys ry:n 22.10.2008 julkistamaa Suomen listayhtiöiden hallintokoodia (Corporate Governance) muilta osin paitsi nimitysvaliokunnan kokoonpanon osalta. Raute poikkeaa koodin suosituksesta 22 nimitysvaliokunnan jäsenten valinnassa siten, että nimitysvaliokuntaan valitaan yhtiön hallinto-ohjeen mukaisesti yksi hallituksen ulkopuolinen jäsen, joka on merkittävää äänivaltaa edustavien osakkeenomistajatahojen keskuudestaan nimeämä henkilö.

Raute Oyj:n yhtiöjärjestys, hallinto-ohje ja selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä sekä muuta yhtiön hallintoon ja sijoittajasuhteisiin liittyvää tietoa on julkaistu yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.raute.fi. Myös tilinpäätöksen hallituksen toimintakertomukseen sisältyy konsernin hallintoon ja riskienhallintaan liittyvää tietoa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Raute Oyj:n osakkeet jakautuvat kantaosakkeisiin (K-sarja) ja A-osakkeisiin (A-sarja). Osakesarjat eroavat toisistaan siten, että kantaosakkeella on yhtiökokouksessa kaksikymmentä (20) ääntä ja A-sarjan osakkeella yksi (1) ääni. A-sarjan osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1994 lähtien. Osakkeen nimellisarvo on 2,00 euroa. K-sarjan osake voidaan muuntaa A-sarjan osakkeeksi yhtiöjärjestyksen 3. pykälässä esitettyin ehdoin. K-sarjan osakkeen siirtyessä K-sarjan ulkopuoliselle uudelle omistajalle muilla K-sarjan osakkeenomistajilla on oikeus lunastaa osake yhtiöjärjestyksen 4. pykälässä esitettyin ehdoin.

Vuosi 2009

Tiedot Raute Oyj:n osakkeista ja osakkeenomistajista on esitetty tarkemmin sivuilla 36–37.

YHTIÖKOKOUS

Raute Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maaliskuuhuhtikuussa, mutta viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhtiökokous valitsee hallitukseen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä 3–5 hallituksen jäsentä.

Kutsu varsinaiseen ja ylimääräiseen yhtiökokoukseen julkaistaan yhdessä hallituksen päättämässä valtakunnallisessa sanomalehdessä sekä yhdessä yhtiön kotipaikassa Lahdessa ilmestyvässä sanomalehdessä julkaistavalla ilmoituksella ja yhtiön Internet-sivuilla.

Osakkeenomistajan, joka haluaa yhtiökokouksessa käyttää osakkeidensa perustuvaa äänivaltaa, on ilmoitettava siitä yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päi-

vänä. Tämä päivä ei saa olla määrätty aikaisemmaksi kuin 10 päivää ennen kokousta.

Vuosi 2009

Raute Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 2.4.2009. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2008 tilinpäätöksen ja osingoksi 0,70 euroa osaketta kohti, valitsi yhtiön hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä päätti näiden palkkioista. Yhtiökokous päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen pääasiasa 1.9.2006 voimaantulleeseen uuden osakeyhtiölain johdosta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien A-sarjan osakkeiden hankinnasta ja suunnatusta osakeannista 400 000 kappaleen enimmäismäärään saakka.

HALLITUS

Raute Oyj:n hallituksen toimintakausi alkaa varsinaisesta yhtiökokouksesta, jossa hallitus valitaan, ja päättyy seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Raute Oyj:n hallitus johtaa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan. Hallitus toimii myös konsernihallituksen, joka käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernia tai sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat riippumatta siitä, edellyttävätkö asia juridisesti hallituksen päätöstä. Hallitus voi käsitellä mitä tahansa konsernin yhtiötä koskevia asioita, jos hallitus tai emoyhtiön toimitusjohtaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi.

Hallituksen tehtävät ja työjärjestys on kuvattu yhtiön Internet-si-

vuilla olevissa hallinto-ohjeessa ja Selvityksessä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Lakisääteisten sekä yhtiöjärjestyksen määräämien tehtävien lisäksi hallitus vahvistaa yhtiön strategian ja talousarvion sekä seuraa säännöllisesti yhtiön johdon raportoinnin pohjalta konsernin taloudellista tilaa ja laatii osavuosisikatsaukset. Hallitus suorittaa vuosittain itsearviointin hallituksen jäsenten ja puheenjohtajan toiminnasta.

Vuosi 2009

Raute Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2.4.2009 valitsi yhtiön hallitukseen kuusi jäsentä. Raute Oyj:n hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi DI Erkki Pehu-Lehtonen, varapuheenjohtajaksi tutkija Sinikka Mustakallio ja hallituksen jäseniksi DI Risto Hautamäki, DI Ilpo Helander, KTM Mika Mustakallio ja DI Panu Mustakallio.

Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen puheenjohtaja (Erkki Pehu-Lehtonen) ja kaksi hallituksen jäsentä (Risto Hautamäki ja Ilpo Helander) ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajatahoista.

Varsinaisen yhtiökokouksen 2009 päättämät hallituksen jäsenten palkkiot vuoden 2009 toimikaudelta olivat: hallituksen puheenjohtajalle 40 tuhatta euroa ja hallituksen jäsenelle 20 tuhatta euroa. Vuonna 2009 maksetut hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten palkat ja palkkiot olivat yhteensä 127 tuhatta euroa.

Vuonna 2009 hallituksella oli yhteensä 12 kokousta, joista kaksi oli puhelin-kokouksia. Kokouksiin osallistui keskimäärin 96 prosenttia hallituksen jäsenistä. Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Erkki Pehu-Lehtonen 10/10, Sinikka Mustakallio 11/12, Risto Hautamäki 10/10, Ilpo Helander 11/12, Mika Mustakallio 11/12, Panu Mustakallio 12/12, Jarmo Rytilahti 2/2 ja Jorma Wiitakorpi 2/2. Kokouksissa käsiteltiin hallinto-ohjeen hallituksen työjärjestyksen mukaiset asiat. Hallitus on tehnyt toimikauden 2008 itsearviointin keväällä 2009.

Vuoden 2010 työjärjestyksen mukaan hallitus kokoontuu kymmenen kertaa ja pitää tarvittaessa lisäkokouksia.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot, osake- ja optio-omistukset 31.12.2009 ja hallituksen palkkiot vuodelta 2009 on esitetty sivuilla 32–33. Ajantasaiset osake- ja optio-omistukset on esitetty yhtiön Internet-sivuilla.

YHTIÖN HALLINTO-OHJE

Raute Oyj:n hallitus on antanut yhtiölle hallinto-ohjeen 21.6.2004, joka sisältää päätöksentekovelinten työjärjestyksen ja ohjeet hallituksen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän välisestä työnjaosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä täydennykseksi osakeyhtiölain määräyksiin ja yhtiöjärjestykseen. Hallinto-ohje tarkastetaan vuosittain. Hallinto-ohje on julkaistu yhtiön Internet-sivuilla.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Raute Oyj:n hallituksella on työvaliokunta ja nimitysvaliokunta, jotka tukevat hallituksen työskentelyä. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestyksen keskeisen sisällön ja valiokunnat raportoivat työskentelystään säännöllisesti hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunnan teh-

tävistä huolehtii hallitus. Hallituksella on mahdollisuus perustaa myös muita valiokuntia.

Hallitus nimittää keskuudestaan merkittävien asioiden valmisteluun työvaliokunnan, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi hallituksen jäsen. Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä yksi merkittävää äänivaltaa edustavien osakkeenomistajatahojen keskuudestaan nimeämä, hallituksen ulkopuolinen jäsen. Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella yhtiökokoukselle esitys hallituksen jäseniksi.

Vuosi 2009

Työvaliokunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja Erkki Pehu-Lehtonen ja jäsenenä varapuheenjohtaja Sinikka Mustakallio sekä hallituksen jäsen Risto Hautamäki. Työvaliokunta kokoontui vuoden 2009 aikana viisi kertaa ja kokouksiin osallistui 100 prosenttia jäsenistä.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja Erkki Pehu-Lehtonen ja jäsenenä varapuheenjohtaja Sinikka Mustakallio sekä merkittäviä osakkeenomistajatahoja edustava

Ville Korhonen. Nimitysvaliokunta kokoontui vuoden 2009 aikana kaksi kertaa ja kokouksiin osallistui 100 prosenttia jäsenistä.

TOIMITUSJOHTAJA

Raute Oyj:n toimitusjohtaja huolehtii toimitusjohtajalle osakeyhtiölain mukaan kuuluvista tehtävistä sekä toimii lisäksi konsernihoitajana ja konsernin johtoryhmän puheenjohtajana. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Hän edustaa konserniomistusta tytä- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokouksissa ja toimii tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana, ellei hallitus yksittäisissä tapauksissa toisin päättä.

Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintoja johtoryhmän ja operatiivisten yksiköiden kautta. Operatiivisten yksiköiden toiminnasta vastaavat johtajat ja päälliköt raportoivat toimitusjohtajalle. Toimitusjoh-

taja toteuttaa operatiivisten yksiköiden toiminnan ohjausta ja valvontaa johtoryhmän ja konsernihallinnon toimintojen avustamana.

Vuosi 2009

Raute Oyj:n toimitusjohtajana on 16.3.2004 alkaen toiminut tekniikan lisensiaatti Tapani Kiiski, joka on riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Toimitusjohtajan sijaiseksi on 16.3.2004 nimitetty yhtiön talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri, MBA Arja Hakala.

Toimitusjohtaja Tapani Kiiskin johtajasopimuksen mukainen palkka luontaisetuineen on 225 tuhatta euroa vuodessa. Lisäksi hänellä on mahdollisuus enintään kuuden kuukauden palkkaa vastaavaan tulospalkkioon. Sopimukseen ei sisälly erityisiä ehtoja eläkkeelle siirtymisestä eikä eläkkeen suuruudesta. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja erokorvauksena maksetaan kuuden kuukauden palkkaa vastaava summa.

Raute Oyj:n toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtajan tehtävästä vuonna 2009 olivat 294 tuhatta euroa, josta säännönmukainen palkka oli 225 tuhatta euroa ja tulospalkkiot 69 tuhatta euroa sisältäen vuosien 2006–2008 osakepohjaisesta kannustujärjestelmästä maksetut 3 500 kappaletta Raute Oyj:n A-sarjan osakkeita.

Toimitusjohtajan sekä hänen sijaisensa henkilötiedot ja optio- ja osakeomistukset 31.12.2009 on esitetty sivulla 34. Ajantasaiset osake- ja optio-omistukset on esitetty yhtiön Internet-sivuilla.

LIIKETOIMINNAN ORGANISOINTI

Raute-konsernin johtoryhmä koostuu puheenjohtajana toimivasta konsernihoitajasta ja muuttuvasta määrästä jäseniä, joiden nimityksestä päättää Raute Oyj:n hallitus. Johtoryhmä valmistelee konsernin liiketoimintastrategian ja vastaa sen täytäntöönpanosta. Johtoryhmä käsittelee tärkeät operatiiviset asiat yhdessä ja päätökset vahvistaa toimitusjohtaja. Johtoryhmän jäsenet ovat kukin vastuussa

päivittäisestä johtamisesta omilla vastuualueillaan.

Vuosi 2009

Konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Tapani Kiiski (puheenjohtaja), talousjohtaja Arja Hakala, teknologia- ja tuotantojohtaja Petri Strengell, teknologiapalveluista vastaava johtaja Timo Kangas ja Pohjois-Amerikan toimintojen johtaja Bruce Alexander.

Johtoryhmän jäsenten henkilötiedot ja osake- ja optio-omistukset 31.12.2009 on esitetty sivulla 34. Ajantasaiset osake- ja optio-omistukset on esitetty yhtiön Internet-sivuilla.

PALKAT JA PALKKIOT

Yhtiön palkkiojärjestelmä jakaantuu kolmeen osaan, joita ovat peruspalkka, tulokseen ja toimintaan liittyvä tulospalkkiojärjestelmä ja pitkäaikainen kannustusjärjestelmä. Työntekijän asemasta riippuen sovelletaan edellä mainittujen osien erilaisia muunnelmia. Hallitus vahvistaa vuosittain palkitsemisjärjestelmien periaatteet ja päättää toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulospalkkioista.

Hallitus valmistelee ja päättää toimitusjohtajan vuosipalkkion määrän ja hyväksyy konsernin johtoryhmän jäsenten palkkioiden määrän toimitusjohtajan esityksen pohjalta. Yksittäisen työntekijän palkkion hyväksyy aina kyseisen työntekijän esimiehen esimies. Niiden konsernihoitajan välittömien alaisten, jotka eivät ole johtoryhmän jäseniä, palkkiot hyväksyy hallituksen puheenjohtaja. Työntekijä ei ole oikeutettu erilliseen palkkioon toimiessaan Raute-konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden hallituksen jäsenenä.

SISÄPIIRIASIAT

Raute noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n, Keskuskauppakamarin sekä Elinkeinoelämän keskusliiton antamia sisäpiiriohjeita. Lisäksi yhtiössä

on käytössä hallituksen vahvistama sisäpiiriohjeistus. Sisäpiirivastaavana yhtiössä toimii talousjohtaja.

Raute Oyj:n sisäpiiri koostuu Suomen arvopaperimarkkinalain mukaisesti julkisista, pysyvistä yritys-kohtaisista tai hankekohtaisista sisäpiiriläisistä. Yhtiön julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallitus, konsernin toimitusjohtaja ja johtoryhmä, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat sekä tilintarkastajat. Yhtiön pysyvään yritys-kohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Hankekohtainen sisäpiirirekisteri perustetaan, mikäli hankkeesta vastuussa oleva henkilö arvioi hankkeen julkistamisen vaikuttavan olennaisesti yhtiön osakkeen arvoon. Yhtiön sisäpiirirekisterejä ylläpidetään yhtiön päätoimipaikassa, joka päivittää ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä koskevat julkiseen sisäpiirirekisteriin merkittävät tiedot Euroclear Finland Oy:n SIRE-palveluun. Sisäpiirirekisterin sisältämät julkiset tiedot ovat nähtävillä Raute Oyj:n Internet-sivuilla.

TIEDOTTAMINEN

Raute Oyj:n sijoittajaviestinnän pääasiallisena tavoitteena on tuottaa kaikille sidosryhmille tasapuolisesti luotettavaa, oikea-aikaista ja yhdenmukaista tietoa konsernin liiketoiminnasta ja taloudesta.

Sisäpiiriläisten kaupankäyntikielto alkaa osavuosisikatsausjakson tai tilikauden päättyessä ja päättyy kahden tunnin kuluttua siitä, kun vastaava pörssitiedote on julkaistu. Yhtiö järjestää tiedotustilaisuuden Helsingissä tilinpäätöstiedotteen ja osavuosisikatsausten julkistamisen yhteydessä, jolloin analytikoilla, sijoittajilla ja tiedotusvälineillä on mahdollisuus tavata yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja henkilökohtaisesti. Yhtiö välttää muita sijoittajaviestintätapaa-

misia ajanjaksona, jolloin sisäpiirin kaupankäyntikielto on voimassa.

Raute Oyj julkaisee kaiken sijoittajätietonsa Internet-sivuillaan. Tiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN JA RAHOITUSRISKIT

Riskiennhallinnan järjestäminen on kuvattu sivulla 30. Rahoitusriskien hallinta on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa numerossa 38.

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiölle on valittava vähintään yksi ja enintään kaksi tilintarkastajaa sekä yksi varatilintarkastaja. Mikäli tilintarkastajaksi valitaan Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö, ei varatilintarkastajaa valita. Mikäli tilintarkastajaksi valitaan muu taho kuin Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö, valitaan aina kaksi tilintarkastajaa sekä yksi varatilintarkastaja. Hallitus hyväksyy tilintarkastussuunnitelman ja seuraa sen toteutumista. Säännös-

ten mukaisten tehtäviensä lisäksi tilintarkastajat raportoivat hallituksen puheenjohtajalle tarpeen mukaan sekä vähintään kerran vuodessa hallitukselle tilintarkastuksessa esille tulleista seikoista.

Vuosi 2009

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 2.4.2009 valittiin tilintarkastajiksi KHT-tilintarkastajat Anna-Maija Simola ja Antti Unkuri sekä varatilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy.

Yhtiökokouksen valitsemille tilintarkastajille vuoden 2009 säännönmukaisesta vuositulintarkastuksesta maksettavat palkkiot olivat yhteensä 77 tuhatta euroa. Muut palkkiot KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:lle olivat 44 tuhatta euroa.

Riskit ja riskienhallinta

KONSERNIN MERKITTÄVIMMiksi LIKETOIMINTARISKEIKSI ON TUNNISTETTU TALOUDEN SUHDANNEKIERROSTA JOHTUVA KYSYNNÄN VAIHTELU SEKÄ TOIMITUS- JA TEKNOLOGIARISKIT.

SUHDANNEKIERRON VAIHTELUIDEN VAIKUTUS LIKETOIMINTAAN

Konsernin liiketoiminnalle on luonteenomaista asiakasteollisuuksien investointiaktiviteetin vaihtelusta johtuva suhdanneherkkyys. Projektitoimitusten syklisyyden vaikutusta konsernin tulokseen lievennetään kasvattamalla systemaattisesti teknologiapalvelujen osuutta, kehittämällä alihankintaverkostoa ja keskittymällä

itse omaan ydinosaamiseen. Pitkällä aikavälillä konsernin kasvumahdollisuuksia lisätään ja suhdannekierron vaihteluiden vaikutusta tasataan kehittämällä liiketoimintaa markkina-alueilla, joilla nykyinen markkinaosuus on pieni, sekä kehittämällä tuotteita kokonaan uusille asiakasryhmille.

Epävarmuus maailmantalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehityksestä ylläpitää edelleen lähiajan riskejä ja niiden kaikkia vaikutuksia on vaikea ennustaa. Rahoituksen saatavuus, kiristyneet vakuusehdot ja rahoituksen hinta vaikeuttavat yritysrahoitusta ja nostavat rahoituskustannuksia, mikä heikentää konsernin lähiajan markkinanäkymiä ja vaikuttaa konsernin vastapuoliriskiin.

TOIMITUS- JA TEKNOLOGIARISKIT

Konsernin liiketoiminnasta pääosa muodostuu erityyppisistä projektitoimituksista, joihin sisältyy aina riskiä johtuen mm. kunkin asiakkaan lopputuotteeseen, tuotantomenetelmiin tai raaka-aineisiin liittyvistä räätälöidyistä ratkaisuksista. Tarjous- ja neuvotteluvaiheessa joudutaan ottamaan riskejä luvattavien suoritusarvojen osalta sekä tekemään arvioita toteutuksen kustannuksista. Sopimus-, tuotevastuu-, toteutus-, kustannus- sekä kapasiteettiriskejä hallitaan sertifioidun laatujärjestelmän mukaisilla projektihallinnan menettelyillä.

Raute panostaa tuotekehitykseen ja kehittää jatkuvasti uutta teknologiaa voidakseen tarjota ratkaisui-

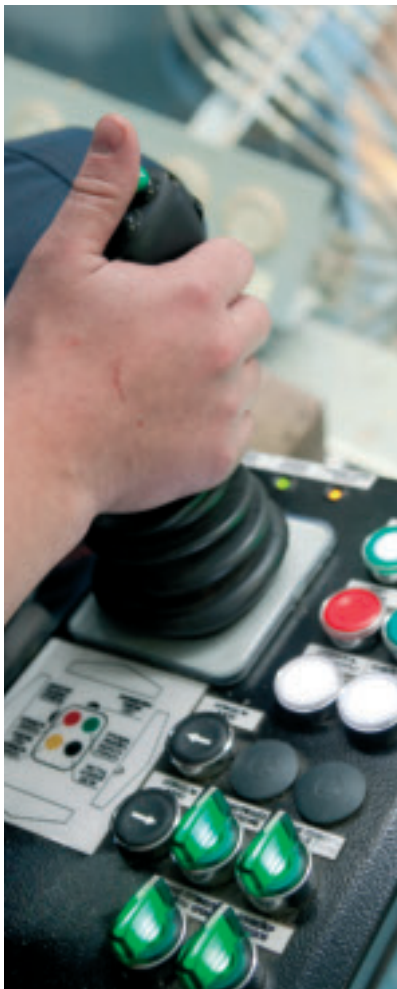
ja asiakkaiden lisääntyviin tarpeisiin. Uusien ratkaisujen toimivuus ja kapasiteetti voidaan todentaa täysimittaisesti vasta tuotanto-olosuhteissa ensimmäisten asiakastoimitusten yhteydessä. Teknologiariskiä rajataan toimitussopimuksen ehdoissa sekä rajoittamalla samanaikaisten ensitoimitusten määrää.

RAHOITUSRISKIT

Konsernin kansainvälisen liiketoiminnan merkittävimmiksi rahoitusrisikoiksi on tunnistettu asiakkaisiin ja sijoitustoiminnan vastapuoliin liittyvät luottotappioriskit sekä valuuttakurssirisiki. Konserni altistuu lisäksi maksuvalmiusriskille ja korko- ja hintatariskeille.

Asiakkaiden maksukykyyn liittyvä luottotappioriski on enintään se määrä sitoviin sopimuksiin liittyviä avoimia maksuja, joita ei ole katettu pankkitakuilla, rembursseilla tai muilla vakuuksilla. Konsernin likvidit varat ovat pääosin suomalaisissa ja ruotsalaisissa pankeissa.

Konsernin valuuttariskit muodostuvat ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä (transaktioriski) sekä sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin (translaatoriski). Konsernin päävaluutta on euro. Merkittävimmät valuuttakurssirisikit aiheutuvat Kanadan dollarista (CAD) ja Yhdysvaltain dollarista (USD). Konsernin kilpailukyvyyn ja kannattavuuden kannalta muita seurattavia valuuttoja ovat Venäjän rupla

Rahoitusriskit sekä rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja menettelytavat on kuvattu yksityiskohtaisemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa numero 38.

(RUB) ja Kiinan yuan (CNY).

Konserni on varautunut projektiliiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman vaihteluihin ja mahdollisiin rahan saatavuuden häiriötilanteisiin ottamalla pitkäaikaista TyEL-lainaa. Yhtiön lainat ovat kiinteäkorkoisia. Konsernin korkoriski kohdistuu pääosin likvidien varojen tuottotasoon.

VAHINKORISKIT

Konsernin merkittävimmiksi vahinkoriskeiksi on tunnistettu tulipalo sekä vakava kone- tai tietojärjestelmärikkoutuminen Nastolan päätuotantoyksikössä, jonne koko konsernin avainteknologian tuotanto- sekä suunnittelu-, talous- ja toiminnanohjausjärjestelmät on keskitetty. Tulipalo tai vakava konerikko voi aiheuttaa merkittäviä omaisuus- ja keskeytysvahinkoja. Konserni pyrkii suojautumaan tällaisilta riskeiltä arvioimalla toimitilojaan ja prosessejaan riskienhallinnan kannalta ja pitämällä yllä varasuunnitelmia. Konserni tarkistaa säännöllisesti vakuutuksensa osana riskien kokonaishallintaa. Vakuutuksilla pyritään kattamaan kaikki ne riskit riittävällä suojaustasolla, jotka on taloudellisesti tai muista syistä järkevää hoitaa vakuuttamalla.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Riskiennhallinnan tavoitteena on edistää liiketoiminnan strategisten ja muiden tavoitteiden saavuttamista, eliminoida oleelliset epäsuotuisat tapahtumat ja niiden vaikutukset sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus. Yhtiössä on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Hallitus määritte-

lee konsernin yleisen riskiasenteen ja hyväksyy riskienhallintapolitiikan yleisellä tasolla. Tarkastusvaliokunnan roolissaan hallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden tehokkuuden valvonnasta. Hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelman vuosittain ja seuraa sen toteuttamista. Johtoryhmä määrittelee konsernin yleiset riskienhallintaperiaatteet ja toimintapolitiikat sekä organisaation toimivaltuuksien rajat. Toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle säännöllisesti merkittävistä riskeistä.

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan periaatteiden toteutumisen valvonnasta koko konsernin ja kunkin konserniyhtiön toimitusjohtaja yhtiönsä osalta. Konsernin johtoryhmän jäsenet vastaavat kukin omasta vastuualueestaan yli yhtiörajojen. Riskienhallinnan koordinoinnista vastaa talousjohtaja.

Konsernissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Rauten controller-toiminto toteuttaa hallituksen hyväksymää sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa, kehittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjä yhdessä operatiivisen johdon kanssa sekä valvoo riskienhallintaperiaatteiden, toimintapolitiikkojen ja toimivaltuuksien noudattamista. Erillisen sisäisen tarkastuksen organisaation puuttuminen on otettu huomioon sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa, konserni-raportoinnin sisältöä sekä laatujärjestelmien auditointeja ja tytäryhtiöiden valvontaa suunniteltaessa.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ (CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT)

Raute Oyj:n hallitus on käsitellyt Suomen arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 pykälän ja Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 20.10.2008 antaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 51 mukaisen selvityksen Raute Oyj:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä.

Selvitys on laadittu toimintakerptomuksesta erillisenä kertomuksena ja se on julkaistu yhtiön Internet-sivuilla www.raute.fi.

Raute panostaa tuotekehitykseen ja kehittää jatkuvasti uutta teknologiaa. Uusien ratkaisujen toimivuus ja kapasiteetti voidaan todentaa täysimittaisesti vasta tuotanto-olosuhteissa ensimmäisten asiakastoimitusten yhteydessä.

Hallitus

Erkki Pehu-Lehtonen

s. 1950, diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja 2009–
Riippumaton yhtiöstä ja
merkittävistä osakkeenomistajista
Päätoimi: hallituksen osoittamat
neuvonantotehtävät, Pöyry Oyj 2008–;
toimitusjohtaja Pöyry Oyj 1999–2008
Samanaikaiset luottamustoimet:
Hallituksen jäsen:
Tekla Oyj 2006–
Rauten osakeomistus:
ei omista yhtiön osakkeita
Palkkio vuonna 2009:
27 tuhatta euroa
Osakejohdannaiset palkkiot:
ei osakejohdannaisia palkkioita

Sinikka Mustakallio

s. 1952
Hallituksen varapuheenjohtaja 2004–
Hallituksen jäsen 1998–
Hallintoneuvoston puheenjohtaja
1996–1998
Riippumaton yhtiöstä
Päätoimi: toimitusjohtaja,
WoM Oy 2001–
Samanaikaiset luottamustoimet:
ei samanaikaisia luottamustoimia
Rauten osakeomistus:
K-sarjan osakkeita 47 240 kpl
A-sarjan osakkeita 30 862 kpl
Palkkio vuonna 2009:
18 tuhatta euroa
Osakejohdannaiset palkkiot:
ei osakejohdannaisia palkkioita

Risto Hautamäki

s. 1945, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 2009–
Riippumaton yhtiöstä ja
merkittävistä osakkeenomistajista
Päätoimi: toimitusjohtaja,
Metso Paper 2005–2007, eläkkeellä
Samanaikaiset luottamustoimet:
ei samanaikaisia luottamustoimia
Rauten osakeomistus:
ei omista yhtiön osakkeita
Palkkio vuonna 2009:
13 tuhatta euroa
Osakejohdannaiset palkkiot:
ei osakejohdannaisia palkkioita

Erkki Pehu-Lehtonen

Sinikka Mustakallio

Risto Hautamäki

Ilo Helander

s. 1942, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 2008–
Riippumaton yhtiöstä ja
merkittävistä osakkeenomistajista

Päätoimi: toimitusjohtaja,
Oy Electrolux Ab 1991–2004, eläkkeellä

Samanaikaiset luottamustoimet:

Hallituksen jäsen:
Neomarkka Oyj 2007–
Reka Kumi Oy 2007–
Teknos Oy 2007–
CT-Logistics Oy 2008–

Rauten osakeomistus:

ei omista yhtiön osakkeita

Palkkio vuonna 2009:

18 tuhatta euroa

Osakejohdannaiset palkkiot:

ei osakejohdannaisia palkkioita

Mika Mustakallio

s. 1964, kauppatieteiden maisteri,
CEFA

Hallituksen jäsen 2004–
Riippumaton yhtiöstä

Päätoimi: toimitusjohtaja, MORS
Software Oy 2006–

Samanaikaiset luottamustoimet:

ei samanaikaisia luottamustoimia

Rauten osakeomistus:

K-sarjan osakkeita 39 750 kpl

A-sarjan osakkeita 42 670 kpl

Palkkio vuonna 2009:

18 tuhatta euroa

Osakejohdannaiset palkkiot:

ei osakejohdannaisia palkkioita

Panu Mustakallio

s. 1971, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 2003–
Riippumaton yhtiöstä

Päätoimi: innovaatioasiantuntija,
Oy Halton Group Ltd., 2008–
asiantuntija, sisäilmateknologia,
Halton Oy 2005–

Samanaikaiset luottamustoimet:

ei samanaikaisia luottamustoimia

Rauten osakeomistus:

K-sarjan osakkeita 12 000 kpl

A-sarjan osakkeita 15 256 kpl

Palkkio vuonna 2009:

18 tuhatta euroa

Osakejohdannaiset palkkiot:

ei osakejohdannaisia palkkioita

Ilo Helander

Mika Mustakallio

Panu Mustakallio

Tilintarkastajat

Anna-Maija Simola, KHT

Antti Unkuri, KHT

Varatilintarkastaja

KHT-yhteisö Ernst & Young Oy

Osakkeiden omistustiedot 31.12.2009.
Luvut sisältävät omat, alaikäisten lasten
ja määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

Johtoryhmä

Tapani Kiiski

s. 1962, tekniikan lisensiaatti,
diplomi-insinööri,
toimitusjohtaja ja konsernijohtaja
16.3.2004–

Yhtiön palveluksessa: 2002–

Nimitetty johtoryhmään: 16.3.2004

Aikaisempi työkokemus:

Raute-konserni 2002–2004:
teknologiajohtaja, myyntijohtaja;
KCI Konecranes International Oyj
1994–2002: eri tehtäviä, mm. tieto-
hallintojohtaja; Kone Oy, Kone Cranes
1985–1994: eri tehtäviä, mm, tuote-
kehityspäällikkö, tuotekehitysjohtaja

Rauten osakeomistus:

A-sarjan osakkeita 4 500 kpl

Arja Hakala

s. 1957, kauppatieteiden maisteri,
MBA,
talousjohtaja, toimitusjohtajan
sijainen 8.10.2003–

Yhtiön palveluksessa: 1990–

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001

Aikaisempi työkokemus:

Raute-konserni 1990–2003: hallinto-
johtaja; Luhta Oy 1985–1990:
laskentapäällikkö

Rauten osakeomistus:

A-sarjan osakkeita 1 750 kpl

Petri Strengell

s. 1962, diplomi-insinööri,
johtaja, teknologia ja operaatiot
11.10.2004–

Yhtiön palveluksessa: 1987–

Nimitetty johtoryhmään: 1.6.2004

Aikaisempi työkokemus:

Raute-konserni 1987–2004: eri
tehtäviä, mm. suunnittelupäällikkö,
tuotantojohtaja

Rauten osakeomistus:

A-sarjan osakkeita 1 750 kpl

Timo Kangas

s. 1965, tekniikko,
johtaja, teknologiapalvelut 1.10.2004–

Yhtiön palveluksessa: 2004–

Nimitetty johtoryhmään: 1.10.2004

Aikaisempi työkokemus:

Raute-konserni 2004: huoltoliiketo-
innan päällikkö; YIT Oyj, 1999–2004,
metsä-, paperi- ja elintarviketeolli-
suuden projektien kunnossapito-
ja laitemyyntitehtävät

Rauten osakeomistus:

A-sarjan osakkeita 1 750 kpl

Bruce Alexander

s. 1959, B.Sc. (For.), MBA,
johtaja, Pohjois-Amerikan liike-
toiminta, toimitusjohtaja, Rauten
Pohjois-Amerikan yhtiöt 6.3.2000–

Yhtiön palveluksessa: 2000–

Nimitetty johtoryhmään: 1.6.2004

Aikaisempi työkokemus:

International Forest Products Limited,
1988–2000, eri tehtäviä, mm. liike-
toiminnan kehitysjohtaja, yksikön
johtaja.

Rauten osakeomistus:

A-sarjan osakkeita 1 750 kpl

Osakkeiden omistustiedot 31.12.2009.
Luvut sisältävät omat, alaikäisten lasten
ja määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

Tapani Kiiski

Timo Kangas

Arja Hakala

Bruce Alexander

Petri Strengell

Tietoa osakkeenomistajille

**RAUTE ON PERHETAUSTAINEN VAKAVARAINEN SMALL CAP -YHTIÖ.
SE ON MAAILMANLAAJUISESTI TOIMIVA YRITYS, JOKA ON JOHTAVA ALALLAAN.**

Raute noudattaa kaikessa viestinnässään arvopaperimarkkinalain ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjen pörssiyhtiöihin kohdistuvia vaatimuksia täsmällisestä ja samanaikaisesta tiedonjulkistamisesta.

SIJOITTAJASUHDETOIMINTA

Raute pyrkii sijoittajasuhde toiminnassaan toimimaan täsmällisesti ja läpinäkyvästi sekä tarjoamaan laadukasta palvelua.

Sijoittajasuhteista vastaavat:

Tapani Kiiski, toimitusjohtaja
Arja Hakala, talousjohtaja
puh. (03) 829 11
sähköposti: ir@raute.com

RAUTEN OSAKKEET

Raute Oyj:llä on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1994 lähtien. Osakkeen kurssikehitystä voi seurata Internet-osoitteessa www.raute.fi.

A-sarjan osake

- kaupankäyntitunnus: RUTAV
- osakemäärä: 3 013 597 kpl
- äänimäärä/osake: 1 ääni

K-sarjan osake

- osakemäärä: 991 161 kpl
- äänimäärä/osake: 20 ääntä

YHTIÖKOKOUS

Raute Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 31.3.2010 klo 18.00 alkaen Lahden Sibeliustalolla osoitteessa Ankkurikatu 7, Lahti.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään 19.3.2010 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään torstaina 25.3.2010 klo 16.00 mennessä:

- postiosoite: Raute Oyj, PL 69, 15551 Nastola
- s-posti: eija.salminen@raute.com
- faksi: (03) 829 3582 tai
- puh.: (03) 829 3302, Eija Salminen.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisen yhteydessä. Raute Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ei ole erikoismenettelyjä aloitteiden tekemisestä yhtiökokoukselle.

OSINKOPOLITIikka

Raute noudattaa aktiivista osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on taata sijoittajille kilpailukykyinen tuotto. Osingonmaksussa huomioidaan vakavaraisuuden säilyttäminen ja tulevat investointitarpeet. Projektiliiketoiminnan luonteesta johtuen osinko ei ole suoraan sidottu vuositulokseen.

OSINGONMAKSU

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2009 ei jaeta osinkoa.

TALOUDELLISEN INFORMAATION JULKAISEMINEN

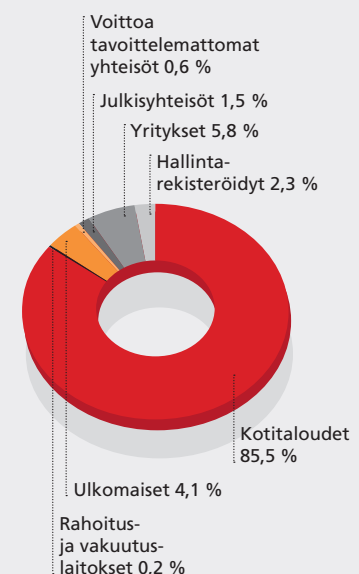
Raute julkaisee taloudelliset raportit (vuosikertomus, tilinpäätös ja osavuosikatsaukset) sekä pörssitiedotteet ja -ilmoitukset suomeksi ja englanniksi. Taloudelliset raportit, tiedotteet se-

kä muuta tietoa Rautesta on saatavilla Rauten Internet-sivuilla osoitteessa www.raute.fi. Painettu vuosikertomus postitetaan kahdelle sadalle suurimmalle osakkeenomistajalle ja lisäksi pyynnöstä muille. Taloudellisia raportteja voi myös tilata PDF-muodossa tai tulosteena puhelimitse numerosta (03) 829 11 ja sähköpostitse osoitteesta ir@raute.com.

Raute Oyj julkaisee vuonna 2010 kolme osavuosikatsausta suomeksi ja englanniksi seuraavasti:

29.4.	tammi-maaliskuu 2010
3.8.	tammi-kesäkuu 2010
28.10.	tammi-syyskuu 2010

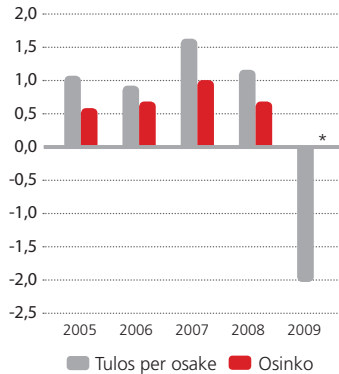
OSAKEKANNAN JAKAUTUMINEN OSAKKEENOMISTAJARYHMITTÄIN

20 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.2009

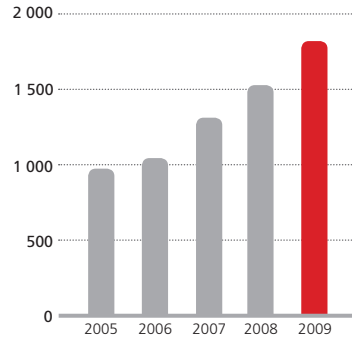
OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN	K-sarja kpl	A-sarja kpl	Osakkeet yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä yhteensä kpl	Osuus äänistä %
1 Sundholm, Göran		525 000	525 000	13,1	525 000	2,3
2 Suominen, Jussi Matias	48 000	74 759	122 759	3,1	1 034 759	4,5
3 Mustakallio, Kari Pauli	60 480	60 009	120 489	3,0	1 269 609	5,6
4 Suominen, Pekka Matias	48 000	64 159	112 159	2,8	1 024 159	4,5
5 Suominen, Tiina Sini-Maria	48 000	62 316	110 316	2,8	1 022 316	4,5
6 Siivonen, Osku Pekka	50 640	53 539	104 179	2,6	1 066 339	4,7
7 Hietala, Pekka Tapani		96 900	96 900	2,4	96 900	0,4
8 Kirmo, Kaisa Marketta	50 280	43 201	93 481	2,3	1 048 801	4,6
9 Lisboa De Castro Palacios Hietala, M.		85 000	85 000	2,1	85 000	0,4
10 Keskiäho, Kaija Leena	33 600	51 116	84 716	2,1	723 116	3,2
11 Särkijärvi, Riitta	60 480	22 009	82 489	2,1	1 231 609	5,4
12 Mustakallio, Miika	39 750	42 670	82 420	2,1	837 670	3,7
13 Mustakallio, Ulla Sinikka	47 240	30 862	78 102	2,0	975 662	4,3
14 Mustakallio, Risto	42 240	35 862	78 102	2,0	880 662	3,9
15 Sr Arvo Finland Value		70 000	70 000	1,7	70 000	0,3
16 Mustakallio, Marja Helena	43 240	20 162	63 402	1,6	884 962	3,9
17 Kirmo, Lasse	30 000	26 200	56 200	1,4	626 200	2,7
18 Särkijärvi-Martinez, Anu Riitta	12 000	43 256	55 256	1,4	283 256	1,2
19 Särkijärvi, Timo	12 000	43 256	55 256	1,4	283 256	1,2
20 Suominen, Jukka Matias	24 960	27 964	52 924	1,3	527 164	2,3
Yhteensä	650 910	1 478 240	2 129 150	53,2	14 496 440	63,5

OSAKEKOHTAINEN TULOS JA OSINKO, euroa

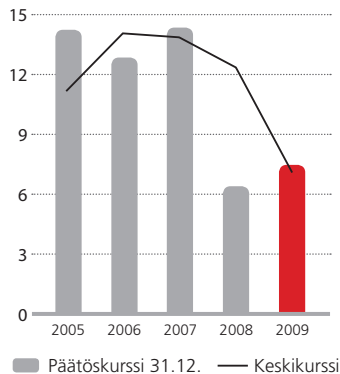

*Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2009 ei jaeta osinkoa.

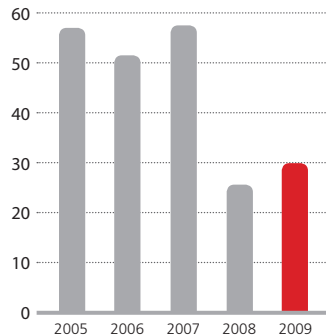
OSAKKEENOMISTAJIEN MÄÄRÄN KEHITYS

OSAKEKURSSI, euroa

MARKKINA-ARVO, miljoonaa euroa

K-sarjan osakkeet on arvostettu A-sarjan osakkeen arvon mukaisesti.

Vuoden 2009 pörssitiedotteet ja -ilmoitukset

TAMMIKUU

- 20.1. Nimitysvaliokunnan ehdotus Raute Oyj:n hallituksen kokoonpanosta
- 21.1. Rauten vuosikooste 2008
- 30.1. Raute jatkaa toimintansa sopeuttamista

HELMIKUU

- 10.2. Raute aloittaa omien osakkeiden hankinnan
- 11.2. Raute Oyj – Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2008
- 19.2. Omien osakkeiden hankinta 19.2.2009
- 20.2. Omien osakkeiden hankinta 20.2.2009
- 23.2. Omien osakkeiden hankinta 23.2.2009
- 24.2. Omien osakkeiden hankinta 24.2.2009
- 25.2. Omien osakkeiden hankinta 25.2.2009
- 26.2. Omien osakkeiden hankinta 26.2.2009

MAALISKUU

- 2.3. Omien osakkeiden hankinta 2.3.2009
- 4.3. Omien osakkeiden hankinta 4.3.2009
- 5.3. Omien osakkeiden hankinta 5.3.2009
- 9.3. Omien osakkeiden hankinta 9.3.2009
- 10.3. Kutsu Raute Oyj:n varsinaiseen yhtiökokoukseen
- 10.3. Omien osakkeiden hankinta 10.3.2009
- 11.3. Omien osakkeiden hankinta 11.3.2009
- 12.3. Omien osakkeiden hankinta 12.3.2009
- 13.3. Omien osakkeiden hankinta 13.3.2009
- 16.3. YT-neuvottelut päättyneet Raute Oyj:ssä
- 16.3. Omien osakkeiden hankinta 16.3.2009
- 17.3. Rauten vuosikertomus ja konsernitilinpäätös 2008 julkaistu
- 17.3. Omien osakkeiden hankinta 17.3.2009
- 18.3. Raute Oyj:n omien osakkeiden hankinta päättynyt
- 24.3. Raute Oyj:n omien osakkeiden luovutus

HUHTIKUU

- 2.4. Raute Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 2009 päätökset
- 2.4. Raute Oyj:n hallituksen riippumattomuus ja valiokunnat
- 29.4. Raute Oyj – Osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2009

TOUKOKUU

- 20.5. Raute allekirjoittanut kiinalaisen asiakkaan kanssa sopimuksen viilutehtaan koneiden ja laitteiden toimittamisesta Venäjälle
- 26.5. Raute varautuu Nastolan tehtaan alikuormitukseen 90 päivän lisälomautuksilla

HEINÄKUU

- 1.7. Rauten 8 miljoonan euron sopimus ei astunut voimaan kesäkuussa

ELOKUU

- 4.8. Raute Oyj – Osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2009

SYYSKUU

- 23.9. Raute Oyj:n taloustiedotteet vuonna 2010

LOKAKUU

- 6.10. Raute varautuu alikuormituksen jatkumiseen ja käynnistää YT-neuvottelut Nastolan tehtaalla
- 26.10. Raute sopeuttaa konsernin toimintoja
- 27.10. Raute Oyj – Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2009

MARRASKUU

- 24.11. Raute siirtyy Nastolan tehtaalla alikuormituksen vuoksi lyhennettyyn työviikkoon

JOULUKUU

- 10.12. Rautelle noin 12 miljoonan euron vaneritehdastilaus Venäjältä

Ajantasaista sijoittajatietoa on koottu Rauten Internet-sivujen sijoittajaosioon osoitteeseen www.raute.fi. Sivuilta löytyy tietoa yhtiöstä sijoituskohteena, sen julkaisemat vuosikertomukset ja pörssitiedotteet sekä tietoa Rauten osakkeesta ja osakeomistuksesta.

Yhteystiedot

Raute Oyj**Konsernihallinto ja päätuotantoyksikkö**

PL 69
Rautetie 2
15551 Nastola
Puh. (03) 829 11
Fax (03) 829 3200
www.raute.fi

Raute Oyj**Jyväskylän yksikkö**

Laukaantie 4
40320 Jyväskylä
Puh. (03) 829 11
Fax (014) 445 4429

Raute Oyj**Mecano Business**

Syväojankatu 8
87700 Kajaani
Puh. (03) 829 11
Fax (08) 612 1982

Raute Canada Ltd.

5 Capilano Way
New Westminster, B.C.
Canada V3L 5G3
Puh. +1 604 524 6611
Fax +1 604 521 4035

Raute US, Inc.

c/o Centrepot Int'l
5265 Hickory Hill, Ste 104
Memphis, TN
USA 38141
Puh. +1 901 853 7290
Fax +1 901 853 4765

Raute Chile Ltda.

Hernando de Aguirre 162 Of. 704
Providencia
Santiago
Chile
Puh. +56 2 233 4812
Fax +56 2 233 4748

Raute Group Asia Pte Ltd.

35 Jalan Pemimpin # 06-02
Wedge Mount Industrial Building
Singapore 577 176
Puh. +65 625 043 22
Fax +65 625 053 22

Raute (Shanghai) Machinery Co., Ltd

18 Building, No. 399, Yuan Zhong Road
Nan Hui District, Shanghai City, China
P.C. 201300
Puh. +86 21 5818 6330
Fax +86 21 5818 6322

Raute (Shanghai) Trading Co., Ltd

17 Building, No. 399, Yuan Zhong Road
Nan Hui District, Shanghai City, China
P.C. 201300
Puh. +86 21 5818 6330
Fax +86 21 5818 6322

Raute Oyj, Moskovan edustusto

Arkhangel'skiy pereulok 1, Office 409
101990 Moscow
Russia
Puh. +7 495 660 28 75
Fax +7 495 660 28 75

Raute Service LLC

Moskovsky prospekt, 212 A, Office 4011
196066 St. Petersburg
Russia
Puh. +7 812 363 20 33
Fax +7 812 363 20 59

Vuosikertomus 2009

Graafinen suunnittelu ja taitto: Onnion • Sisältö: Pohjoisranta ja Raute • Kuvat: Raute • Paino: Lönnberg Painot

www.raute.fi

**Sopeutumista
seuraa kasvu.**